

ทัศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่
จังหวัดอุบลราชธานี

พรรณพิมล ศรีทอง

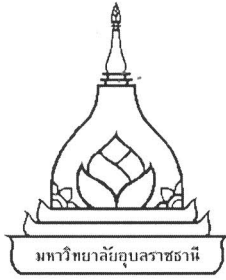
การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะบริหารศาสตร์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

HOUSEHOLD SAVING ATTITUDE
IN SI MUEANG MAI DISTRICT, UBON RATCHATHANI PROVINCE

PUNPIMON SRITHONG

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF BUSINESS
ADMINISTRATION
FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE
UBON RATCHATHANI UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2018
COPYRIGHT OF UBON RATCHATHANI UNIVERSITY

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะบริหารศาสตร์

เรื่อง ทศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัย นางสาวพรรณพิมล ศรีทอง

คณะกรรมการสอบ

ดร.พรพิพัฒน์ แก้วกล้า

ประธานกรรมการ

ดร.จักริน วชิรเมธิน

กรรมการ

ดร.อุทัย อันพิมพ์

กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.จักริน วชิรเมธิน)

(รองศาสตราจารย์มันทนา สามารถ)

คณบดีคณะบริหารศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อริยาภรณ์ พงษ์รัตน์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ปีการศึกษา 2561

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี” สำเร็จลุล่วงไปด้วยความอนุเคราะห์และความเมตตากรุณาของ ดร.จักริน วชิรเมธิน อาจารย์ที่ปรึกษา คำนคว้าอิสระ ดร.พรพิพัฒน์ แก้วกล้า ประธานกรรมการสอบ และ ดร.อุทัย อันพิมพ์ กรรมการสอบ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถาม ที่ให้การค้ำคว้าอิสระนี้มีความสมบูรณ์ ได้แก่ ดร.ธรรมวิมล สุขเสริม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ และอาจารย์ฐิติ ราศีกุล อาจารย์คณะบริหารศาสตร์ และขอขอบคุณคุณสุประวีณ์ วดีวุฒิพงศ์ ในการอำนวยความสะดวกในการดำเนินการด้านเอกสารและประสานงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณตัวแทนครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานีที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บแบบสอบถามในครั้งนี้

ขอบพระคุณครอบครัว พี่น้องร่วมรุ่นบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตรุ่นที่ 7 และตลอดจนผู้มีพระคุณที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ไม่สามารถกล่าวได้หมด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและกำลังใจอันดีเยี่ยมจากทุกท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้

พรรณพิมล ศรีทอง

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

เรื่อง : ทศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี
 ผู้วิจัย : พรรณพิมล ศรีทอง
 ชื่อปริญญา : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
 อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร.จักริน วชิรเมธิน
 คำสำคัญ : อัตราผลตอบแทน เศรษฐกิจ ทศนคติการออม การยอมรับความเสี่ยง

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาทศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี วัตถุประสงค์ในการวิจัย 1) เพื่อศึกษาความแตกต่างของลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อทศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการออมและทศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างคือ ตัวแทนครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละกลุ่ม จากนั้นในแต่ละกลุ่มจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่าง การวิเคราะห์ความแปรปรวนและการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า 1) เพศของหัวหน้าครัวเรือน อายุของหัวหน้าครัวเรือน ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน จำนวนวัยพึ่งพิง รายได้รวมของครัวเรือน ค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือน หนี้สินรวมของครัวเรือนที่แตกต่างกันมีผลต่อทศนคติการออมที่แตกต่างกัน ด้านสถานภาพของหัวหน้าครัวเรือน อาชีพหลักของครัวเรือน ทรัพย์สินของครัวเรือนรวมที่แตกต่างกันมีผลต่อทศนคติการออมที่ไม่แตกต่างกัน 2) ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านทศนคติการออม ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เพื่อซื้อสินทรัพย์ เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน เพื่อหาผลตอบแทน เพื่อเกษียณอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ปัจจัยด้านทศนคติการออมไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม

ABSTRACT

TITLE : HOUSEHOLD SAVING ATTITUDE IN SI MUEANG MAI DISTRICT,
UBON RATCHATHANI PROVINCE

AUTHOR : PUNPIMON SRITHONG

DEGREE : MASTER OF BUSINESS OF MINISTRATION

ADVISOR : CHAKARIN VACHIRAMEDHIN, Ph.D.

KEYWORDS : RATE OF RETURN, ECONONMIC, SAVING ATTITUDE, RISK ACCEPTANCE,
SAVING BEHAVIOR

This research aimed to study saving attitude of households in Si Mueang Mai District, Ubon Ratchathani Province. The objectives of this research were 1) to study the differences of demographic characteristics affecting household saving attitude, and 2) to study the correlation between factors of household saving and household saving attitude. The sample comprises 400 households in Si Mueang Mai District, Ubon Ratchathani Province. The sample size was identified by the proportion in each group of population then the accidental sampling technique was later employed. The questionnaire was used to collect data. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and Correlation.

The result revealed that 1) the different gender, age and education of the head of household, those without income, total income of household, total expense of household, total debt of household have affected to different saving attitude. Status of the head of household, occupation of household, total asset of household of different have not affected to different saving attitude. 2) Factor of rate of return, factor of economic, factor of saving attitude, factor of risk acceptance have correlated to savings patterns ($p < 0.01$). Factor of rate of return has correlated to the objective of saving to spend in emergencies ($p < 0.05$). Factor of economic has correlated to the objective of saving to buy assets ($p < 0.01$). Factor of risk acceptance has correlated to the objective of saving to sources for funding in the future, to spend in emergencies, to buy assets, to the scholarships themselves and their children, to an inheritance to their children, to return, and to retire ($p < 0.01$). Factor of saving attitude has not related to the objective of saving.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.5 ขอบเขตการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการออม	7
2.2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคและรายได้	9
2.3 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยและอัตราเงินเฟ้อ	15
2.4 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ	16
2.5 ความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคล	18
2.6 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม	20
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	29
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	34
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์	47
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	77
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	77
5.3 ข้อเสนอแนะ	80

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เอกสารอ้างอิง	81
ภาคผนวก	84
ประวัติผู้วิจัย	91

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	จำนวนครัวเรือนที่ไม่มีการออมเงิน	3
2.1	สรุปตัวแปร	27
3.1	การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น	29
4.1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศของหัวหน้าครัวเรือน	34
4.2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน	34
4.3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพของหัวหน้าครัวเรือน	35
4.4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน	35
4.5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลักของครัวเรือน	36
4.6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนวัยฟุ้งฟิงหรือผู้ไม่มีรายได้ของครัวเรือน	36
4.7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้รวมของครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อเดือน	37
4.8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อเดือน	38
4.9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทรัพย์สินของครัวเรือนรวม (ไม่มีภาระหนี้สินติดอยู่)	39
4.10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหนี้สินรวมของครัวเรือน	40
4.11	ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความสำคัญของปัจจัยการออม	41
4.12	ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน	41
4.13	ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	42
4.14	ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านทัศนคติการออม	43
4.15	ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง	44
4.16	ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความสำคัญของทัศนคติการออม ด้านรูปแบบการออม	45
4.17	ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความสำคัญของทัศนคติการออมของครัวเรือน ด้านวัตถุประสงค์ในการออมเงิน	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.18	ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์ จำแนกตามเพศของหัวหน้าครัวเรือน โดยใช้สถิติ t-test	47
4.19	ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์ จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน โดยใช้สถิติ F-test	47
4.20	ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมจำแนกตามอายุของหัวหน้า ครัวเรือน	48
4.21	ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์ จำแนกตามสภาพของหัวหน้าครัวเรือน โดยใช้สถิติ F-test	48
4.22	ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน โดยใช้สถิติ F-test	49
4.23	ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมจำแนกตามระดับการศึกษา	49
4.24	ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์ จำแนกตามอาชีพหลักของครัวเรือน โดยใช้สถิติ F-test	50
4.25	ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์ จำแนกตามจำนวนวัยพึ่งพิง (ผู้ไม่มีรายได้) ในครัวเรือน โดยใช้สถิติ F-test	50
4.26	ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมจำแนกตามตามจำนวนวัยพึ่งพิง (ผู้ไม่มีรายได้) ของครัวเรือน	51
4.27	ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์ จำแนกตามรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้สถิติ F-test	52
4.28	ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมจำแนกตามตามรายได้รวม ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	52
4.29	ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์ จำแนกตามค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้สถิติ F-test	53
4.30	ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมจำแนกตามค่าใช้จ่ายรวม ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	53
4.31	ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์ จำแนกตามทรัพย์สินของครัวเรือนรวม โดยใช้สถิติ F-test	54
4.32	ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์ จำแนกตามหนี้สินรวมของครัวเรือน โดยใช้สถิติ F-test	54
4.33	ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมจำแนกตามหนี้สินรวม ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	55
4.34	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการออมและรูปแบบการออม	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.35	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและรูปแบบการออม	57
4.36	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและรูปแบบการออม	57
4.37	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติการออมและรูปแบบการออม	58
4.38	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและรูปแบบการออม	58
4.39	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม	59
4.40	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต	60
4.41	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน	60
4.42	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์	61
4.43	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออมเพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร	61
4.44	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	62
4.45	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทน	62
4.46	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุ	63
4.47	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม	63
4.48	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต	64
4.49	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน	64
4.50	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์	65
4.51	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.52	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	66
4.53	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทน	66
4.54	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุ	67
4.55	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์ การออม	67
4.56	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต	68
4.57	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน	68
4.58	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์	69
4.59	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร	69
4.60	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	70
4.61	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทน	70
4.62	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุ	71
4.63	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์ การออม	71
4.64	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์ การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต	72
4.65	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์ การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน	72
4.66	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์ การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์	73
4.67	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์ การออม เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.68	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	74
4.69	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทน	74
4.70	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุ	75

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2.1	เส้นการบริโภค	12
2.2	เส้นการออม	13

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการออมและการลงทุนเป็นอย่างมาก เนื่องจากการออมเป็นแหล่งเงินทุนสำคัญของประเทศและมีความสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยภาคธุรกิจต้องการเงินทุนเพื่อขยายกิจการและก่อตั้งกิจการใหม่ ภาครัฐก็มีความต้องการเงินทุนเพื่อลงทุนในโครงการต่าง ๆ ทางด้านภาครัฐครัวเรือนมักต้องการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อรถ บ้าน และสิ่งจำเป็นอื่น ๆ ในอีกด้านหนึ่งบางส่วนของภาคธุรกิจและภาครัฐครัวเรือน อาจมีรายได้มากกว่าค่าใช้จ่ายหรือมีเงินออม ซึ่งเงินออมเหล่านี้จะเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับภาคธุรกิจ ภาครัฐและภาครัฐครัวเรือน เมื่อมีการระดมเงินออมจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้เป็นเงินทุนและเงินกู้ในการดำเนินธุรกิจ การลงทุนในโครงการของรัฐ และการใช้จ่ายภาครัฐครัวเรือน จึงทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุนในระบบเศรษฐกิจขึ้น หากประเทศมีระดับการออมสูงและเพียงพอต่อความต้องการของการลงทุนของประเทศแล้ว การอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศจะลดลง ถึงแม้ว่าการพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศจะทำให้เงินทุนเพิ่มมากขึ้น แต่การพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจได้ (รดา อุดลย์วัฒนากุล, 2549)

ในอดีตผู้ที่มีเงินเหลือใช้จากการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวเมื่อต้องการจะออมเงินดังกล่าวไว้ใช้ในอนาคตสามารถทำได้โดยการเก็บเงินจำนวนดังกล่าวไว้กับตนเอง ซึ่งการออมลักษณะดังกล่าวไม่สามารถที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นจากการออมเงินได้ แต่ในปัจจุบัน มีสถาบันการเงินมากมายที่ก่อตั้งขึ้น เพื่อระดมเงินทุนและจัดสรรเงินทุน สถาบันการเงินเหล่านี้ให้บริการในลักษณะการรับฝากเงินแก่ผู้ที่ต้องการออมเงิน และเสนออัตราผลตอบแทนแก่ผู้ออมเงินในรูปของดอกเบี้ยเงินฝาก ต่อมาเมื่อมีการพัฒนาตราสารการเงิน เช่น หุ้นกู้ หุ้นสามัญ ผู้ออมจึงสามารถออมเงินในลักษณะของการลงทุนในตราสารการเงินเหล่านี้ ดังนั้น จึงมีช่องทางในการสนับสนุนและส่งเสริมการออมสำหรับผู้ที่ต้องการออมเงินในลักษณะต่างๆ ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น (ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาความรู้ตลาดทุน, 2560)

จากข้อมูลรายได้ประชาชาติของประเทศไทย พ.ศ. 2556 แบบปริมาณลูกโซ่ (เป็นการวัดการเปลี่ยนแปลงเชิงปริมาณของการผลิตหรือการใช้จ่าย ณ ราคาคงที่เทียบกับปีก่อนหน้าที่ติดกันในรูปแบบของ Direct Index หลังจากนั้นจึงเชื่อมอัตราการขยายตัวแต่ละปีแบบสะสมจากปีเริ่มต้นในลักษณะที่เรียกว่า Chain Index เพื่อให้เป็นข้อมูลที่ต่อเนื่องเป็นอนุกรม) พบว่า ช่องว่างระหว่างการออมและลงทุนใน พ.ศ. 2555 และ พ.ศ. 2556 มีการขาดดุลอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ การออมของประเทศไม่เพียงพอต่อการลงทุนภายในประเทศ อาจเป็นผลมาจากปัญหาหนี้ครัวเรือนในปัจจุบันมี

แนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้น ปัญหาหนี้ครัวเรือนจะส่งผลกระทบต่อการค้าทางชีวิตประจำวันเนื่องจากครัวเรือนต้องนำเงินส่วนหนึ่งไปชำระหนี้ ซึ่งทำให้เบียดเบียนการบริโภคและการออม ส่งผลให้การออมลดลงหรือบางครัวเรือนอาจไม่สามารถออมเงินได้ นอกจากนี้โครงสร้างประชากรที่มีแนวโน้มเข้าสู่วัยผู้สูงอายุมากขึ้น นโยบายส่งเสริมการออมจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ โดยรัฐบาลได้มีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554 เป็นกองทุนที่เข้ามาเติมเต็มระบบบำนาญของประเทศ เป็นกองทุนบำนาญสำหรับทุกคนที่มีอาชีพอิสระให้ได้มีหลักประกันความมั่นคงให้ชีวิตยามเกษียณ นอกเหนือจากสำนักงานประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการอาชีพอิสระและแรงงานนอกระบบ ได้มีตัวเลือกเข้าระบบการออมเงินเพื่อเกษียณอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ, 2560) ซึ่งเป็นอีกวิธีที่จะช่วยกระตุ้นการออมและการส่งเสริมให้ประชาชนมีการออมมากขึ้น เพื่อให้ประเทศสามารถพึ่งพาเงินลงทุนภายในประเทศให้ได้มากที่สุด รวมถึงทำให้ตัวผู้ออมเองมีการจัดการทางการเงินของครัวเรือนเพื่อให้เกิดการออมได้มากที่สุด

การออมของครัวเรือนถือว่าเป็นการจัดการทางการเงินของครัวเรือนกล่าวคือเป็นการจัดการรายได้ การจัดการค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อให้รายได้มีเพียงพอกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ทำให้มีเงินเหลือไว้สำหรับเก็บออม ซึ่งเป็นการสร้างมั่งคั่งและความมั่นคงในชีวิตของผู้ออมรวมทั้งคนในครัวเรือน เช่น การออมไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน การออมเพื่อเกษียณอายุ การออมเพื่อเป็นทุนการศึกษาและการออมเพื่อเป็นเงินลงทุนในอนาคต เป็นต้น เนื่องจากปัจจุบันการบริโภคความต้องการใช้จ่ายตามกระแส ค่าครองชีพที่สูงขึ้น รวมทั้งโครงสร้างสังคมที่เปลี่ยนแปลงคือมีอายุยืนยาวขึ้น ทำให้มีค่าใช้จ่ายเพื่อการดำรงชีพและค่ารักษาพยาบาลมากขึ้น ประกอบกับขนาดครอบครัวที่เล็กลงในปัจจุบัน การคาดหวังให้บุตรหลานเลี้ยงดูก็เป็นความหวังที่น้อยลง (ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน, 2557) จึงทำให้ครัวเรือนต้องมีการจัดการทางการเงินอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการรู้จักหาเงิน (How to earn) การรู้จักออมเงิน (How to save) การรู้จักใช้เงิน (How to spend) และการรู้จักทำให้เงินงอกเงย (How to invest) ซึ่งจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถทางการเงินในการดำเนินชีวิตและการแก้ไขปัญหาทางการเงินที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2553) เพื่อให้มีการใช้ชีวิตในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างปกติสุขไม่ทำให้เกิดปัญหาทางการเงินโดยการบ่มเพาะนิสัยการออมตั้งแต่วัยเด็ก ดังนั้นรัฐบาลจึงควรให้ความสำคัญพร้อมกับสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้และความเข้าใจ ความเหมาะสมในการบริหารจัดการเงิน รวมถึงการสร้างสำนึกในการจัดหาเงิน การใช้จ่ายเงิน อย่างเหมาะสมคุ้มค่าและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ส่งเสริมการออมในรูปแบบต่าง ๆ รวมไปถึงนโยบายกระจายรายได้สู่ชุมชนให้มากขึ้นเพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การออมของครัวเรือน

จากรายงานคุณภาพชีวิตคนจังหวัดอุบลราชธานีประจำปี พ.ศ. 2558 โดยภาพรวมทั้งจังหวัดมีครัวเรือนที่ไม่มีการเก็บออม จำนวน 1,913 ครัวเรือน จากจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 336,741 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.0057 ณ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2558 โดยอำเภอที่มีจำนวนครัวเรือนที่ไม่มีการออมมากที่สุด คือ อำเภอสิรินธร อำเภอศรีเมืองใหม่และอำเภอน้ำยืน จำนวน 281, 247 และ 228 ครัวเรือน ตามลำดับ และภาพรวมจังหวัด พบว่า คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 30,000 บาทต่อคนต่อปี มีจำนวน 209 ครัวเรือน จาก 336,741 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.0006 โดยอำเภอที่มีจำนวนครัวเรือนที่มีคนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์คนละ 30,000 บาทต่อคนต่อปีจำนวนมากที่สุด คือ อำเภอศรีเมืองใหม่ อำเภอตระการพืชผล และอำเภอน้ำยืน จำนวน 38, 37 และ 31 ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ 1.1 จำนวนครัวเรือนที่ไม่มีการออมเงิน

เขต	จำนวนที่สำรวจ(ครัวเรือน)	จำนวนครัวเรือนที่ไม่มีการออม	ร้อยละ
เขตชนบท	324,310	1,597	0.0049
เขตเมือง	42,431	316	0.0074
รวม	336,741	1,913	0.0057

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี, 2558

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาทัศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้มาใช้เป็นแนวทางในกระตุ้นและการส่งเสริมการออมแก่ภาคครัวเรือนเพื่อนำไปสู่การออมเพื่อให้เกิดความมั่นคงในการใช้ชีวิตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความแตกต่างของลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อทัศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการออมและทัศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน

1.3.2 ปัจจัยด้านการออมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติการออมของครัวเรือนของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ภาคครัวเรือนสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการการเงินของครัวเรือน เพื่อนำไปสู่การออม

1.4.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการกระตุ้นและส่งเสริมการออมแก่ภาคครัวเรือน

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ทักษะการออมของภาคครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนที่อยู่ในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 17,825 ครัวเรือน ได้ข้อมูลจากระบบสถิติทางการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

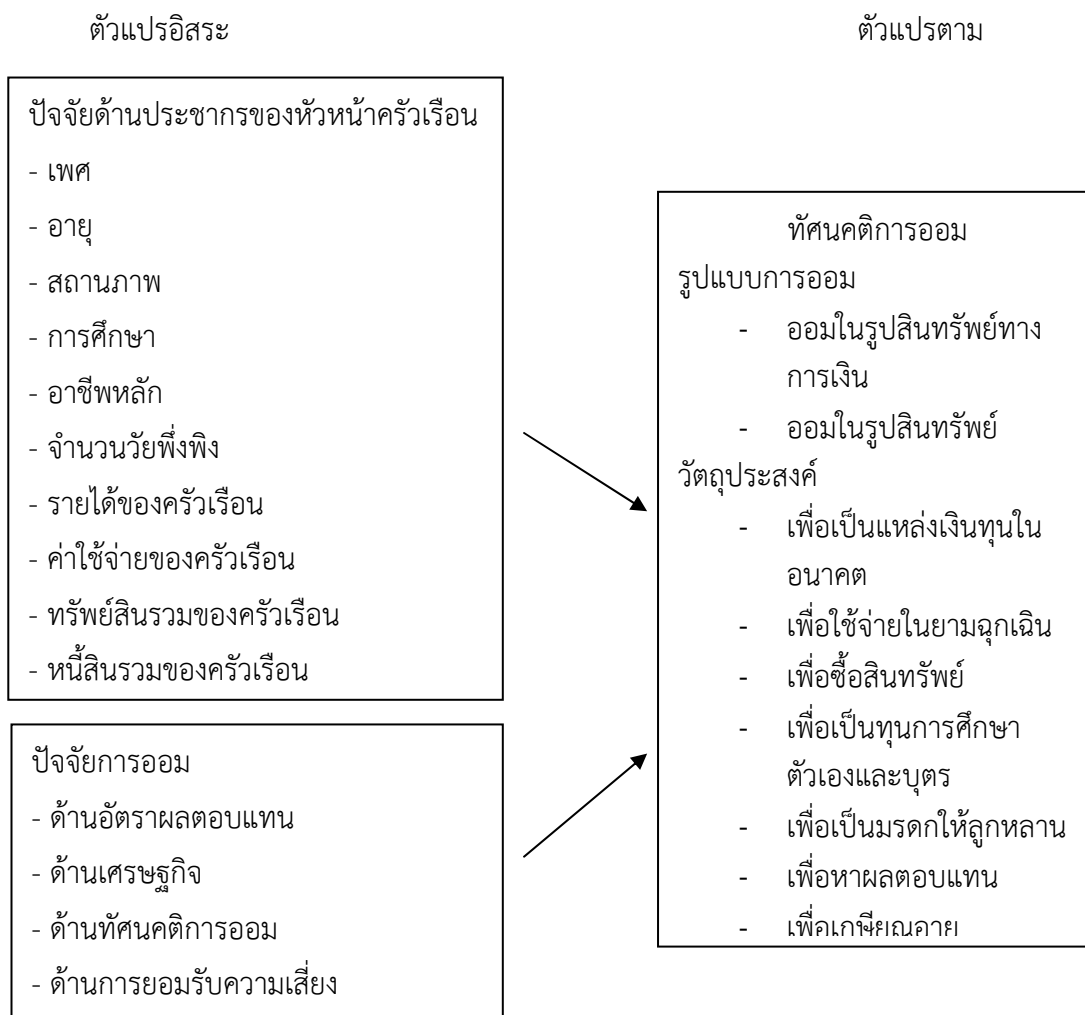
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนที่อยู่ในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 400 ครัวเรือน

1.5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และปัจจัยการออม ซึ่งปัจจัยการออม ประกอบด้วย ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านทัศนคติการออม ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง

1.5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการออม ซึ่งทักษะการออม ประกอบด้วย รูปแบบการออมและวัตถุประสงค์ในการออม

จากตัวแปรข้างต้นสามารถนำเสนอเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การออม หมายถึง รายได้ส่วนที่ไม่ได้นำไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือนในปัจจุบัน โดยการออมในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบบัญชีเงินฝากหรืออยู่ในรูปทรัพย์สินอื่น ๆ

พฤติกรรมการออม หมายถึง การกระทำหรือลักษณะที่แสดงออกในรูปแบบการออม และวัตถุประสงค์ในการออมของครัวเรือน

ภาคครัวเรือน หมายถึง บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีการกินอยู่และใช้สิ่งของอุปโภคบริโภคที่จำเป็นร่วมกัน โดยจะรวมรายได้เข้าด้วยกันหรือไม่ก็ได้ จะไม่มีความสัมพันธ์ฉันญาติมิตรก็ได้ หรือบุคคลที่อยู่คนเดียวโดยไม่ได้มีการกินอยู่และใช้สิ่งของอุปโภคบริโภคที่จำเป็นร่วมกับผู้อื่นก็ได้

หัวหน้าครัวเรือน หมายถึง บุคคลซึ่งสมาชิกในครัวเรือนให้การยอมรับนับถืออาจจะเป็นผู้รับผิดชอบทางการเงินและสวัสดิการของครัวเรือนหรือไม่ก็ได้หัวหน้าครัวเรือนไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของบ้านหรือบิดามารดาของคนในครัวเรือนอาจจะเป็นสมาชิกคนใดคนหนึ่งก็ได้

รายได้ของครัวเรือน หมายถึง รายได้รวมที่ครัวเรือนได้รับจากการทำงานหรือจากทรัพย์สินแหล่งรายได้ของครัวเรือน มาจาก เงินเดือน โบนัส รายได้จากการทำธุรกิจ เงินปันผล เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ได้มีการจ่ายออกไปเพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน รวมถึงค่าใช้จ่ายในการผ่อนชำระค่าบ้าน รถยนต์และอื่น ๆ

ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน หมายถึง สิ่งที่ตั้งใจหรือสิ่งที่คาดว่าจะได้รับจากการออม ซึ่งเป็นสิ่งช่วยให้ผู้ออมตัดสินใจในการออม

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง เป็นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการออมทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการออมของตัวผู้ออม

ปัจจัยด้านทัศนคติการออม หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมอาจกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยภายในของผู้ออม ที่ส่งผลโดยตรงแก่ตัวผู้ออมเอง ถ้าผู้อ้อมมีทัศนคติที่ดีต่อการออมก็จะส่งผลต่อการออมเพิ่มมากขึ้น

ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง หมายถึง การยอมรับโอกาสหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์หรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นในอนาคตที่จะส่งผลกระทบต่อรูปแบบการออมและวัตถุประสงค์การออม

ทัศนคติ หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกที่อยู่ภายในที่สะท้อนให้เห็นถึงความพอใจหรือไม่พอใจของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาทัศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายแนวคิดทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดการวิจัย โดยสรุปเป็นเนื้อหาสำคัญดังนี้

- 2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการออม
- 2.2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคและรายได้
- 2.3 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยและอัตราเงินเฟ้อ
- 2.4 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ
- 2.5 ความรู้ด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล
- 2.6 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการออม

2.1.1 ความหมายการออม(Saving)ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Bannock (1977; อ้างอิงจาก ธนยชนก ปะวะละ, 2551) กล่าวว่าไว้ว่า การออมของครัวเรือน หมายถึง รายได้ส่วนที่ไม่ได้ใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและชำระภาษี รายได้ส่วนที่เหลือนี้ก็คือการออมนั่นเอง ทั้งนี้การออมดังกล่าวไม่จำเป็นจะต้องเป็นเงินออมที่อยู่ในบัญชีออมทรัพย์หรืออยู่ในรูปทรัพย์สินอื่น ๆ แต่จะเป็นการออมที่อยู่ในบัญชีกระแสรายวันหรือเก็บไว้ที่ใดที่หนึ่งก็ได้

ทิพย์สุตา ธนะบุญเรือง (2553) กล่าวว่าไว้ว่า การออม หมายถึง รายได้ส่วนที่เหลือหลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว เป็นการชะลอการบริโภคหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในปัจจุบันบางส่วนเอาไว้ เพื่อให้เกิดความสามารถที่จะบริโภคในอนาคตหรือในยามจำเป็น การเก็บออมจะอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ฝากไว้สถาบันการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุน ประกันสังคม กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ การซื้อหลักทรัพย์และกรรมธรรม์ประกันชีวิต เป็นต้น

เดือนรุ่ง ช่วยเรือง (2555) กล่าวว่าไว้ว่า การออมของครัวเรือน หมายถึง ส่วนที่เหลือจากรายได้พึงใช้จ่ายของครัวเรือนที่หักด้วยภาษีเงินได้และหักด้วยรายจ่ายของครัวเรือนแล้วเก็บไว้ใช้ในยามจำเป็นและฉุกเฉินหรือเพื่อสิ่งอื่น ๆ ในอนาคต

วรรณมณ อินทवास (2556) กล่าวว่าไว้ว่า การออม หมายถึง รายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนที่เหลืออยู่ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยออกไป

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า การออม หมายถึงรายได้ส่วนที่ไม่ได้นำไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือนในปัจจุบัน โดยการออมในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบบัญชีเงินฝากหรืออยู่ในรูปทรัพย์สินอื่น ๆ เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามจำเป็น ฉุกเฉิน หรือเพื่อสิ่งอื่น ๆ ในอนาคต

2.1.2 รูปแบบการออมของครัวเรือน

รายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภค หรือการออมนั้น โดยปกติแล้วครัวเรือนที่มีการออมอาจจะเก็บเงินออมไว้ในรูปตัวเงิน หรือเก็บไว้ในรูปแบบสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ โดยได้ขึ้นอยู่กับรูปแบบการออมและวัตถุประสงค์ของการออมของแต่ละครัวเรือน ซึ่งวัตถุประสงค์การออมที่ต่างกันของแต่ละครัวเรือนนั้นทำให้รูปแบบการออมของแต่ละครัวเรือนแตกต่างกันออกไปซึ่งสามารถจัดรูปแบบการออมของครัวเรือน ตามที่ธัญชนก ปะวะละ (2551) กล่าวไว้ ดังนี้

2.1.2.1 การออมในรูปสินทรัพย์ทางการเงิน เป็นการออมเงินไว้ในรูปของสินทรัพย์ทางการเงิน ซึ่งมีสภาพคล่องสูงเนื่องจากสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วและยังได้รับให้ผลตอบแทนจากการออมซึ่งการออมในรูปแบบต่าง ๆ ก็จะมีความเสี่ยงแตกต่างกันออกไป ซึ่งการออมในรูปแบบนี้ประกอบด้วย

- 1) การฝากเงินในสถาบันการเงินต่าง ๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นต้น
- 2) การซื้อสลากออมสิน สลาก ธ.ก.ส. ซึ่งได้รับทั้งดอกเบี้ยและได้ลุ้นโชคจากการออกรางวัล
- 3) การออมในรูปแบบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- 4) การซื้อหลักทรัพย์ทางการเงินต่างๆทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่น ตัวเงินค้ำประกัน ตัวสัญญาใช้เงิน ตัวการค้า พันธบัตร หุ้นสามัญ หุ้นกู้ เป็นต้น
- 5) การออมในรูปแบบกรรมธรรม์ประกันชีวิต การประกันภัย ประกันอุบัติเหตุ
- 6) อื่น ๆ เช่น เงินค่าหุ้นสมาชิกสหกรณ์ เงินค่าสมาชิกฌาปนกิจสงเคราะห์ การให้กู้ยืม เป็นการกู้ยืมที่มีสัญญาเงินกู้ถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

2.1.2.2 การออมในรูปสินทรัพย์ เป็นการออมเพื่อสะสมทุนหรือสะสมมูลค่าสินทรัพย์ของครัวเรือน ประกอบด้วย

- 1) การออมในรูปแบบการเงินสด คือ การถือเงินสดไว้ในมือหรือการเก็บเงินสดไว้กับตัวเอง จะมีสภาพคล่องสูงสุดและเห็นเป็นตัวเงินที่ชัดเจน
- 2) การออมในรูปแบบการซื้อที่ดิน
- 3) การออมในรูปแบบการซื้อบ้าน ที่อยู่อาศัยอาคารพาณิชย์
- 4) การออมในรูปแบบการซื้อยานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถบรรทุก เครื่องจักรทางการเกษตร
- 5) การออมในรูปแบบการซื้อทองคำ/เพชร/เครื่องประดับสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วและเป็นการสะสมมูลค่า

2.1.3 วัตถุประสงค์การออมของครัวเรือน

การออมของครัวเรือนแต่ละครัวเรือนมีเหตุผลที่แตกต่างกันออกไป แต่โดยภาพรวมแล้ว วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการออม ตามที่วีโลลักษณ์ ไทยอุตสาห์ และวลัยภรณ์ อุตตะนนท์ (2530) กล่าวไว้ ดังนี้

2.1.3.1 เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต เป็นเงินทุนในการดำเนินกิจการหรือการจัดตั้งธุรกิจของครัวเรือน

2.1.3.2 เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉินหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นซึ่งจำเป็นจะต้องใช้จ่ายเงินอย่างกะทันหัน เช่น การประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วยกะทันหัน

2.1.3.3 เพื่อไว้ใช้จ่ายในการซื้อสินทรัพย์ การออมเงินเพื่อไว้ใช้จ่ายในการซื้อสินทรัพย์ เช่น การซื้อที่ดิน บ้านหรือที่อยู่อาศัย สิ่งอำนวยความสะดวกภายในบ้าน รถยนต์ ทองคำ เพชร เครื่องประดับ หรือเครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ สำหรับธุรกิจหรืออาชีพที่จำเป็นต้องมีอุปกรณ์ เครื่องมือในการทำมาหากินเป็นการสะสมสินทรัพย์และยังเป็นการสะสมมูลค่าอีกด้วย

2.1.3.4 เพื่อเป็นทุนการศึกษา การออมเงินเพื่อไว้ใช้จ่ายเป็นทุนการศึกษาของตัวเองหรือสำหรับบุตร เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและประสบการณ์แก่ตนเองและบุตร

2.1.3.5 เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน ซึ่งถือเป็นค่านิยมในสังคมไทยในปัจจุบันที่ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ มักจะเก็บออมเงินเพื่อไว้เป็นมรดกให้แก่ลูกหลานไว้ใช้หรือไว้ทำธุรกิจในอนาคต

2.1.3.6 เพื่อหาผลตอบแทน หรือผลประโยชน์ ซึ่งผลตอบแทนที่จะได้รับจากการออมจะอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ตามรูปแบบการออมของแต่ละครัวเรือน เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผลส่วนต่างราคา

2.1.3.7 เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามเกษียณอายุ เป็นเหตุผลหลักและเป็นเหตุผลที่สำคัญมากในการออมเงินของคนทั่วไปในปัจจุบัน เนื่องจากในยามเกษียณอายุนั้น ก็จะไม่มียาได้จากการทำงาน หรือมีบ้างเล็กน้อย แต่ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวันก็ยังคงมีอยู่เท่าเดิมหรืออาจจะมีเพิ่มขึ้นในกรณีเจ็บป่วย จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการออมเงินเพื่อเกษียณอายุ

2.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องการบริโภคและรายได้

2.2.1 ปัจจัยที่กำหนดการบริโภคและการออม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคและการออมตามแนวคิดของมณีรัตน์ ภิญญัญญาฤกษ์ และคณะ (2551) มีดังนี้

2.2.1.1 สิ้นเชื่อเพื่อการบริโภคและอัตราดอกเบี้ย การให้สิ้นเชื่อแก่ผู้บริโภค โดยการขายสินค้าผ่อนชำระจะเป็นการกระตุ้นให้มีการใช้จ่ายในการบริโภคมมากขึ้น เพราะผู้บริโภคสามารถซื้อสินค้าและเป็นเจ้าของสินค้าได้โดยชำระเงินในภายหลัง ในสังคมที่มีการให้สิ้นเชื่อแก่ผู้บริโภค โดยกำหนดวงเงินการชำระในครั้งแรกต่ำ จำนวนเงินที่ผ่อนชำระงวดต่อไปต่ำหรือให้ระยะเวลาการผ่อนชำระยาวนาน ซึ่งจะทำให้ความโน้มเอียงในการบริโภคของสังคมนั้นย่อมสูงกว่าสังคมที่ไม่มีการให้สิ้นเชื่อแก่ผู้บริโภคถึงแม้ว่ารายได้ของสังคมทั้งสองนั้นจะใกล้เคียงกันก็ตามในด้านอัตราดอกเบี้ย ถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำทั้งดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ จะทำให้ผู้บริโภคมีความโน้มเอียงที่จะใช้จ่ายในการบริโภคมมากขึ้น และการออมจะลดลงทั้งนี้เพราะต้นทุนในการกู้ยืมต่ำ รวมทั้งผลตอบแทนใน

การออมเงินที่ต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นความต้องการที่จะใช้จ่ายในการบริโภคก็จะต่ำลงไปด้วยและการออมก็จะมากขึ้น

2.2.1.2 โภคทรัพย์ของผู้บริโภค คือสินทรัพย์มีค่าที่ผู้บริโภคถืออยู่ไม่ว่าจะเป็น บ้าน รถยนต์ และเครื่องตกแต่งทั้งหลาย ตลอดจนเงินสดและสินทรัพย์ทางการเงินที่มีสภาพคล่องสูงที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้รวดเร็ว เช่น เงินฝากธนาคาร หุ้น พันธบัตร ซึ่งสินทรัพย์ที่กล่าวมานี้มาจากการออมของผู้มีเงินได้เมื่อสินทรัพย์เหล่านี้มีจำนวนมากจะทำให้ผู้บริโภคมีแนวโน้มจะใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมากขึ้นและการออมน้อยลง

2.2.1.3 การคาดคะเนของผู้บริโภค ถ้าผู้บริโภคคาดว่าในอนาคตรายได้จะเพิ่มขึ้น ก็เพิ่มการใช้จ่ายในการบริโภคสูงขึ้นตั้งแต่ปัจจุบัน โดยอาจจะกู้ยืมมาใช้จ่าย ทั้งนี้เพราะได้มีการคาดคะเนว่าจะสามารถชำระหนี้ได้ในอนาคต รวมถึงการรักษาระดับการบริโภคที่สูงขึ้นนี้ให้คงอยู่ได้ เพราะคาดว่ารายได้จะมีมากขึ้น ดังนั้น ณ ระดับรายได้ที่ไม่เปลี่ยนแปลงจะมีความต้องการที่จะใช้จ่ายในการบริโภคมากขึ้นและการออมจะลดลง แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าคาดว่าในอนาคตรายได้จะลดลง ก็จะมีการเก็บออมมากขึ้นเพื่อที่จะสามารถนำเงินไปใช้ในอนาคตได้

การคาดคะเนเกี่ยวกับราคาสินค้าและบริการก็มีผลกระทบต่อความต้องการในการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและการออมได้เช่นกัน ถ้าผู้บริโภคคาดคะเนว่าราคาของสินค้าใดจะลดลงในอนาคตก็จะระงับการซื้อสินค้าชนิดนั้นหรือหากมีความจำเป็นต้องซื้อก็จะซื้อในจำนวนน้อยเพื่อรอให้ราคาลดลงก่อน แต่ในทางตรงกันข้ามหากผู้บริโภคคาดคะเนว่าราคาสินค้าจะสูงขึ้นในอนาคต ผู้บริโภคจะรีบซื้อสินค้าในเก็บไว้ในปัจจุบันทำให้รายจ่ายในการบริโภคสูงขึ้นและการออมลดลง

นอกจากนี้การคาดคะเนเกี่ยวกับปริมาณสินค้าที่จะมีในตลาดในอนาคตก็จะมีผลกระทบต่อรายจ่ายในการบริโภคและการออมในปัจจุบันด้วย หากคาดว่าปริมาณสินค้าในตลาดจะลดลง ผู้บริโภคก็จะกักตุนสินค้าไว้ก่อน ทำให้รายจ่ายในการบริโภค ณ ระดับรายได้เดิมเพิ่มขึ้นและการออมจะลดลง

2.2.1.4 หนี้สินของผู้บริโภคในปัจจุบัน ถ้าผู้บริโภคมีหนี้สินที่เกิดจากการบริโภคในอดีตเป็นจำนวนมาก เช่น การผ่อนบ้าน ผ่อนรถ เป็นต้น ก็จะทำให้ค่าใช้จ่ายในการบริโภคในปัจจุบันลดลง เพราะมีภาระที่จะต้องผ่อนชำระหนี้สิน แต่ในทางตรงกันข้ามหากผู้บริโภคยังไม่มีภาระหนี้เลย การใช้จ่ายในการบริโภคในปัจจุบันก็จะมีมากขึ้น

2.2.1.5 ค่านิยมทางสังคม เป็นปัจจัยทางจิตวิทยา ถ้าคนในสังคมนิยมการบริโภคสินค้าและบริการเพื่อความมีหน้ามีตาก็จะจงใจให้มีการลอกเลียนแบบ ซึ่งค่านิยมทางสังคมนี้นี้เป็นคุณค่าที่สังคมได้กำหนดไว้ว่า เป็นสิ่งที่น่าประพฤติปฏิบัติ โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม หากสังคมมีค่านิยมให้ความสำคัญต่อวัตถุมาก จะทำให้ผู้บริโภคบางกลุ่มมุ่งการใช้จ่ายในสินค้าและบริการที่ฟุ่มเฟือยและมีราคาสูง ทำให้สังคมนั้นมีการบริโภคอยู่ในระดับสูง มีการออมต่ำ ส่วนสังคมที่ยึดค่านิยมประหยัดหรือเห็นว่าการประหยัดเป็นสิ่งที่ถูกต้องที่ควร สังคมนั้นจะมีการบริโภคและการออมอยู่ในระดับที่เหมาะสมและมีผลดีทางเศรษฐกิจในระยะยาว

2.2.1.6 ระดับราคาสินค้า เมื่อระดับราคาสินค้าสูงขึ้นจะทำให้รายจ่ายในการบริโภคลดลงและเมื่อระดับราคาสินค้าลดลงก็จะทำให้รายจ่ายในการบริโภคสูงขึ้น เพราะเมื่อระดับราคาสินค้า

สินค้าสูงขึ้น อำนาจในการซื้อก็จะลดลง ทำให้ผู้บริโภคก็จะใช้จ่ายเงินเพื่อการบริโภคน้อยลงและจะออมมากขึ้น

2.2.1.7 จำนวนประชากรและโครงสร้างอายุของประชากร ถ้าจำนวนประชากรอยู่สูงขึ้น ใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจะเพิ่มในอัตราสูงเช่นกัน แต่การออมจะเพิ่มขึ้นในอัตราต่ำ แต่ถ้าอัตราการเพิ่มของประชากรอยู่ในระดับต่ำ ใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจะเพิ่มในอัตราต่ำ แต่การออมจะเพิ่มขึ้นในอัตราสูง นอกจากนี้โครงสร้างอายุของประชากรที่เปลี่ยนแปลงก็มีผลต่อรายจ่ายเพื่อการบริโภคและการออม กล่าวคือ ถ้าจำนวนประชากรวัยทำงานเทียบกับประชากรทั้งหมดมีสัดส่วนต่ำ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจะมีมาก การออมจะน้อย แต่ถ้าจำนวนประชากรวัยทำงานเทียบกับประชากรทั้งหมดมีสัดส่วนสูง การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจะน้อย การออมจะมาก รวมถึงลักษณะโครงสร้างอายุของประชากรก็มีอิทธิพลต่อสินค้าบางประเภทด้วยเช่นกัน เช่น ถ้าจำนวนประชากรในวัยเรียนเพิ่มสูงขึ้นก็จะมีรายจ่ายในการซื้อสินค้าประเภทเครื่องเขียน เสื้อผ้า ชุดนักเรียนมากขึ้น เงินออม ณ ระดับรายได้

2.2.2 รายจ่ายในการบริโภค

รายจ่ายในการบริโภค หรือเรียกสั้น ๆ ว่า การบริโภคตามแนวคิดของรัตนา สายคณิตและคณะ (2550) หมายถึง รายจ่ายในรอบระยะเวลาหนึ่งเพื่อซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภค การที่ผู้บริโภคแต่ละคนจะใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการมาน้อยเท่าใดขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ระดับรายได้ อุปนิสัยในการใช้จ่าย การเลียนแบบการบริโภคของบุคคลอื่น สิทธิทรัพย์ที่มีอยู่ อัตราดอกเบี้ย การให้สินเชื่อในการบริโภค ระดับราคาและการคาดคะเนระดับราคาในอนาคต เป็นต้น

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบอิทธิพลของปัจจัยต่างๆ กับปัจจัยรายได้แล้ว นักเศรษฐศาสตร์มักยอมรับกันว่า ระดับรายได้เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่กำหนดการบริโภคในระยะสั้น ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ การบริโภคมักจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับรายได้ กล่าวคือ ถ้าระดับรายได้สูง การบริโภคก็จะสูงด้วย หรือระดับรายได้ต่ำ ระดับการบริโภคก็จะต่ำไปด้วย

2.2.2.1 สมการการบริโภค

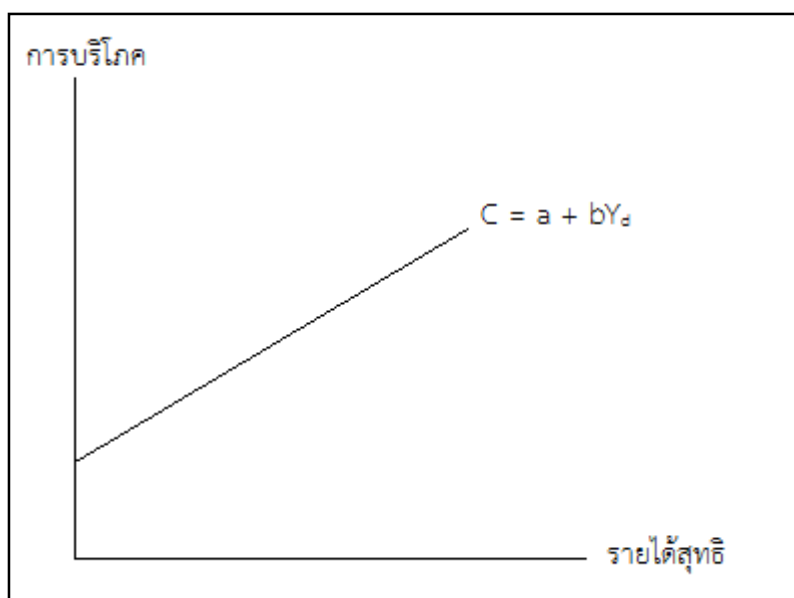
จอห์น เมย์นาร์ดเคนส์ (John M. Keynes, 1936) นักเศรษฐศาสตร์ชื่อดังได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคกับรายได้และเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นทฤษฎีการบริโภค ตามทฤษฎีการบริโภคของเคนส์ถือว่าการบริโภคมีความสัมพันธ์กับระดับรายได้ (ซึ่งคือระดับรายได้หลังหักภาษีเงินได้) กล่าวคือ ถ้าระดับรายได้สุทธิต่างบุคคลต่ำ การบริโภคก็จะต่ำด้วย แต่ถ้าระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคลสูง การบริโภคก็จะสูงด้วย อย่างไรก็ตามถ้าระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคลต่ำมากจนเท่ากับศูนย์ อย่างน้อยก็ต้องมีการบริโภคต่ำสุดจำนวนหนึ่ง ซึ่งการบริโภคส่วนนั้นจะไม่สัมพันธ์กับระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคล

จากแนวคิดข้างต้นทำให้สามารถเขียนสมการการบริโภค ได้ดังนี้

$$C = a + bY_d \quad (2.1)$$

โดยให้

C	=	ระดับการบริโภค
a	=	ระดับการบริโภคที่ไม่ขึ้นกับระดับรายได้สุทธิ
b	=	ระดับการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อรายได้สุทธิเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย
Y_d	=	ระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคล

ภาพที่ 2.1 เส้นการบริโภค

ที่มา: รัตนา สายคณิต และคณะ (2550)

จากภาพที่ 2.1 จะเห็นได้ว่าเส้นการบริโภคมีลักษณะชันขึ้นจากซ้ายขึ้นไปทางขวาและมีค่าความชันเท่ากับ b แสดงว่าการบริโภคผันแปรไปในทิศทางเดียวกันกับรายได้สุทธิ

2.2.2.2 สมการการออม

ถ้าบุคคลใช้จ่ายในการบริโภคน้อยกว่ารายได้สุทธิที่ได้รับ รายได้ส่วนที่เหลือจากการใช้จ่าย เรียกว่า เงินออม ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ ดังนี้

$$S = Y_d - C \quad (2.2)$$

โดยให้

S	=	การออม
Y _d	=	ระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคล
C	=	ระดับการบริโภค

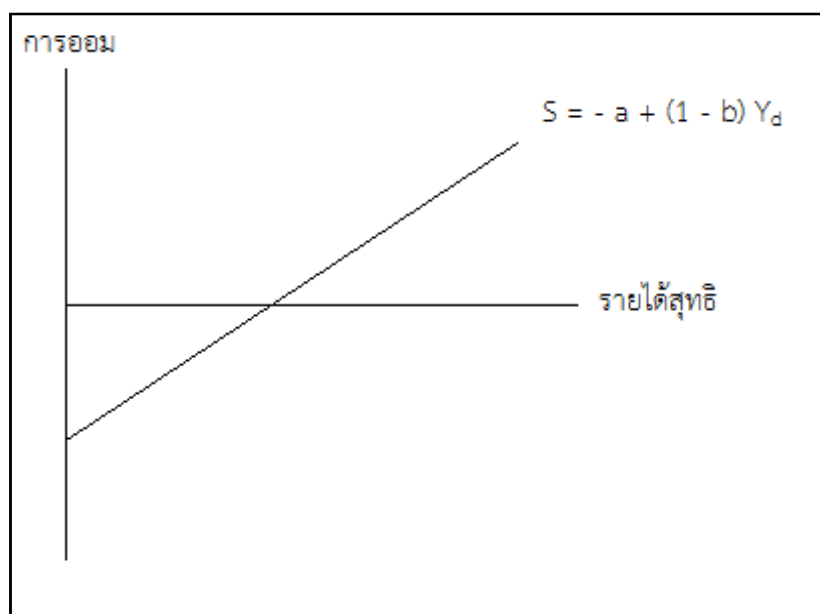
และเมื่อแทนค่าสมการการบริโภค (2.1) ลงในสมการข้างต้นจะได้

$$S = Y_d - a - bY_d$$

หรือ

$$S = -a + (1 - b) Y_d \quad (2.3)$$

สมการที่ได้ คือ สมการการออม แสดงให้เห็นว่าในระยะสั้นการออมมีความสัมพันธ์กับระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคลในทิศทางเดียวกัน แต่เมื่อระดับรายได้สุทธิเป็นศูนย์การออมก็จะติดลบ

ภาพที่ 2.2 เส้นการออม

ที่มา: รัตนา สายคณิต และคณะ (2550)

จากภาพที่ 2.2 จะเห็นได้ว่าเส้นการออมมีลักษณะชันขึ้นจากซ้ายขึ้นไปทางขวา แสดงว่าการออมผันแปรไปในทิศทางเดียวกันกับระดับรายได้สุทธิ และจะเห็นว่าเส้นการออมบางช่วง จะอยู่ต่ำกว่าแนวนอนแสดงว่าการออมมีค่าเป็นลบ เส้นการออมบางช่วงจะอยู่สูงกว่าแนวนอนแสดงว่าการออมมีค่าเป็นบวก ส่วนจุดที่เส้นการออมตัดกับแนวนอน แสดงว่า ณ ระดับรายได้สุทธินั้น การออมมีค่าเท่ากับศูนย์

2.2.3 ทฤษฎีการบริโภคอื่นๆ

โดยมณีรัตน์ ภิญโญภูษากฤษ และคณะ (2551) ได้ทำการศึกษาและรวบรวมทฤษฎีการบริโภคอื่นๆ ไว้ดังนี้

2.2.3.1 ทฤษฎีการบริโภคแบบรายได้เปรียบเทียบ

เป็นทฤษฎีตามแนวคิดของ เจมส์ดีวเซนเบอร์รี่ (Jame S. Duesenberry, 1949) ซึ่งมีสมมติฐานที่สำคัญอยู่สองประการ คือ

ประการแรก ผู้บริโภคแต่ละคนไม่ได้ให้ความสำคัญกับระดับการบริโภคแบบสมบูรณ์มากเท่ากับระดับการบริโภคแบบเปรียบเทียบ กล่าวคือ ผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระดับการบริโภคของตนเองกับการบริโภคของคนอื่นๆ ในสังคม และจะพยายามรักษาการบริโภคให้ใกล้เคียงกับการบริโภคของคนอื่นในสังคม สัดส่วนการบริโภคเฉลี่ยของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับว่ามีรายได้มากน้อยเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้เฉลี่ยในสังคมแต่ในระยะยาวถ้ารายได้เพิ่มขึ้น การบริโภคก็จะเพิ่มขึ้นในสัดส่วนคงที่ เพื่อรักษาระดับการบริโภคให้ใกล้เคียงกับคนอื่น ๆ

ประการที่สอง ดีวเซนเบอร์รี่เชื่อว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคในปัจจุบันอีกอย่างหนึ่งก็คือระดับการบริโภคที่เคยชินมาแล้วในอดีต ถ้ารายได้ลดลง จะไม่ยอมลดการบริโภคลง กล่าวคือผู้บริโภคจะมีระดับการบริโภคปัจจุบันตามแนวการบริโภคในอดีตดังนั้นจะยอมลดการออม แต่ถ้ารายได้เพิ่มขึ้น การบริโภคจะเพิ่มในสัดส่วนเดียวกัน

2.2.3.2 ทฤษฎีการบริโภคแบบรายได้ถาวร

เป็นทฤษฎีตามแนวคิดของ มิลตัน ฟรีดแมน (Friedman, 1957) ได้อธิบายว่าการบริโภคในปัจจุบันนอกจากจะขึ้นอยู่กับรายได้ในปัจจุบันแล้ว ยังขึ้นอยู่กับมูลค่าปัจจุบันของรายได้ในอนาคต ซึ่งรายได้ในอนาคตมีลักษณะเป็นรายได้ที่คาดว่าจะได้รับ (expected income) ทฤษฎีการบริโภคแบบรายได้ถาวรนี้มีสมมติฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ

ประการแรก รายได้และการบริโภคสามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่มีลักษณะถาวรและส่วนที่มีลักษณะชั่วคราว เช่น รายได้ที่ได้รับจริงจะประกอบด้วยรายได้ถาวรและรายได้ชั่วคราว รายได้ถาวรคือรายได้ที่ครัวเรือนจะนำไปบริโภคได้โดยไม่กระทบกระเทือนความมั่งคั่ง กล่าวคือ รายได้ถาวรเป็นรายได้ที่ผู้บริโภคคาดว่าจะได้รับในอนาคต ซึ่งถือว่าเป็นรายได้ระยะยาว ส่วนรายได้ชั่วคราวเป็นรายได้ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดฝัน จึงทำให้รายได้ในปัจจุบันแตกต่างจากรายได้ในระยะยาว

ประการที่สอง การบริโภคถาวรจะเป็นสัดส่วนกับรายได้ถาวร ซึ่งสัดส่วนดังกล่าวอาจขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายตัว เช่น อัตราดอกเบี้ย ความพอใจ ความแปรปรวนของรายได้ที่คาดหวัง

ประการที่สาม ตัวแปรประเภทชั่วคราวจะไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรประเภทถาวรและการบริโภคชั่วคราวก็ไม่มีความสัมพันธ์อะไรกับรายได้ชั่วคราวด้วย

จากสมมติฐานทั้งสามประการ แสดงว่าผู้บริโภคจะวางแผนการบริโภคในระยะยาวและระดับการบริโภคถาวรจะเป็นสัดส่วนคงที่ของรายได้ถาวร

2.2.3.3 ทฤษฎีการบริโภคแบบช่วงอายุขัย

โมดิเกลียโน, บรัมเบอร์ก และอันโด (Ando, Albert and Franco Modigliani, 1963) ได้พัฒนาแนวคิดการบริโภคแบบช่วงอายุขัยขึ้น โดยเชื่อว่าในช่วงชีวิตของผู้บริโภคแต่ละคนจะมีกระแสรายได้ที่ค่อนข้างต่ำในช่วงเริ่มต้นและช่วงปลาย เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงวัยกลางคน แต่ในด้านการบริโภค ผู้บริโภคจะพยายามรักษาระดับการบริโภคให้ค่อนข้างคงที่หรือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ระดับการบริโภคของบุคคลหรือครัวเรือนจึงไม่ขึ้นอยู่กับรายได้ปัจจุบันอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตและจะวางแผนการบริโภคตลอดชีวิตตามรายได้ที่จะได้รับตลอดชีวิต ดังนั้นหากพิจารณาเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้สูงหรือผู้อยู่ในวัยกลางคนกลุ่มนี้จะมีสัดส่วนการบริโภคต่อรายได้ต่ำ ขณะเดียวกันผู้มีรายได้ต่ำ คือ ผู้ที่อยู่ในช่วงต้นหรือช่วงปลายของชีวิตจะมีสัดส่วนการบริโภคต่อรายได้สูง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการบริโภคในระยะสั้นของเคนส์

2.3 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยและอัตราเงินเฟ้อ

2.3.1 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นในภาวะดุลยภาพในระยะยาวถูกกำหนดโดยอุปทานของเงินทุน ได้แก่ อุปทานของเงินออมในระบบเศรษฐกิจซึ่งมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยโดยตรง กล่าวคือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น อุปทานของเงินออมจะเพิ่มขึ้น แต่หากอัตราดอกเบี้ยลดลงอุปทานของเงินออมจะลดลง ดังนั้น ความมั่งคั่งของประชาชนจึงเป็นเครื่องมือกำหนดการออมที่แท้จริง

การออมแสดงถึงการสะสมการบริโภคในปัจจุบันเพื่อที่จะได้มีความสามารถในการบริโภคมากขึ้นในอนาคต ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่เป็นบวก จึงเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ออมทำการออมจำนวนหนึ่ง นอกจากนี้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่สูงขึ้นก็เป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ออมทำการออมมากขึ้น เส้นการออมที่แท้จริงจึงมีลักษณะเป็นเส้นที่ชันขึ้นจากซ้ายไปขวาและมีค่าความชันเป็นบวกแสดงว่าการออมที่แท้จริงแปรผันไปในทางเดียวกันกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงฟังก์ชันการออมแสดงได้ดังนี้

$$S = S(r) \quad (2.4)$$

โดย	S	=	การออมที่แท้จริง
	r	=	อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงหรืออัตราดอกเบี้ยที่เป็น ตัวเงินหักด้วยอัตราเงินเฟ้อ

รูปแบบการออมคือการซื้อและการขายพันธบัตรโดยผู้ออมและผู้ลงทุนมีข้อสมมติคือ ประการแรกพันธบัตรที่พิจารณานี้เป็นพันธบัตรประเภทที่ให้ผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยอย่างไม่มีที่สิ้นสุดโดยไม่มีการจ่ายเงินต้นประการที่สองไม่มีตลาดรองสำหรับพันธบัตรดังกล่าวและประการที่

สามไม่มีสถาบันตัวกลางทางการเงินดังนั้นวิธีการหาเงินจะเป็นวิธีการหาเงินโดยตรงคือผู้ลงทุนที่ต้องการใช้เงินจะออกพันธบัตรเพื่อนำมาขายให้แก่ผู้ออมโดยตรงสำหรับผู้ออมจะใช้รายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภคในปัจจุบันในการซื้อพันธบัตรที่ออกโดยผู้ลงทุนที่ต้องการเงินเพื่อใช้จ่ายในการลงทุนมากกว่าที่จะถือไว้ในรูปของเงินสดกล่าวคือผู้ออมย่อมเลือกทางที่ได้ผลตอบแทนมากกว่าทางที่ไม่ได้ผลตอบแทน (รดา อุดลย์วัฒนกุล, 2549)

2.3.2 ทฤษฎีอัตราเงินเฟ้อ

เงินเฟ้อ หมายถึง การเพิ่มขึ้นของราคาโดยทั่วไปที่เป็นอยู่อย่างต่อเนื่องและเห็นได้ชัดเจนในทางเศรษฐศาสตร์จะพิจารณาการขึ้นลงของดัชนีราคา ซึ่งถือเป็นตัวแทนของราคาสินค้าในประเทศทั้งหมด สาเหตุการเกิดภาวะเงินเฟ้อมาจาก 2 ปัจจัย คือ

ปัจจัยแรก คือ เงินเฟ้อที่เกิดจากอุปสงค์ เกิดจากการที่อุปสงค์รวมในระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้นเกินไป การเพิ่มขึ้นของอุปสงค์รวมเกิดอาจเกิดจากความต้องการสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นหรือรัฐบาลใช้จ่ายมากเกินไป หรือมีการลงทุนมากเกินไปหรือการส่งออกเพิ่มสูงขึ้น

ปัจจัยที่สอง คือ เงินเฟ้อที่เกิดจากต้นทุนสูงขึ้น เมื่อต้นทุนการผลิตสูงขึ้นอันเกิดมาจากค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น ต้นทุนวัตถุดิบสูงขึ้น หรือการเพิ่มกำไรของผู้ผลิตทำให้ผู้ผลิตจำเป็นต้องเพิ่มราคาสินค้า เพื่อผลกระทบให้แก่ผู้บริโภคส่วนหนึ่งและเพื่อรักษาระดับการแข่งขันระหว่างผู้ผลิตด้วยกันโดยผู้ผลิตก็ต้องพิจารณาลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วยประกอบกันด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปเมื่ออัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลทำให้ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนเพิ่มขึ้น การออมก็จะลดลง รวมถึง การเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่ผู้ออมจะได้รับลดลง จะส่งผลกระทบต่อ การออมด้วย (ประพันธ์ เสวตนันท์, 2541)

2.4 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

2.4.1 ความหมายของทัศนคติ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

อดุลย์ จาตุรงค์กุล และดลยา จาตุรงค์กุล (2550) กล่าวว่า ทัศนคติ คือการแสดงออกของความรู้สึกที่อยู่ภายในที่สะท้อนให้เห็นถึงความโน้มเอียงของบุคคลว่าชอบหรือไม่ชอบสิ่งต่าง ๆ ซึ่งทัศนคติเป็นตัวแปรหนึ่งในศูนย์สั่งการของกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภค ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้และการปฏิบัติต่อกันของผู้บริโภคและบุคคลอื่น

ฉัตยาพร เสมอใจ (2550) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ ลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยทัศนคติของบุคคลจะสะท้อนมุมมองที่บุคคลมีต่อสภาพแวดล้อมขณะเดียวกันทัศนคติก็มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการแสดงออกของบุคคล

ปรีชญานา ขานคำ (2554) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ ลักษณะทางจิตใจของแต่ละบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้และการสร้างเป็นประสบการณ์แล้วจึงส่งผลต่อให้เกิดการแสดงออกถึงความพอใจหรือไม่พอใจต่อพฤติกรรม การตัดสินใจแต่ละบุคคล

จากคำจำกัดความข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ทัศนคติ คือ การแสดงออกถึงความรู้สึกที่อยู่ภายในที่สะท้อนให้เห็นถึงความพอใจหรือไม่พอใจของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2.4.2 องค์ประกอบของทัศนคติ

ฉัตยาพร เสมอใจ (2550) กล่าวว่า ทัศนคติ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ 3 ประการ คือ

2.4.2.1 การเกิดพุทธิปัญญาหรือความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) องค์ประกอบด้านการรับรู้เกิดจากการได้รับความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด จนก่อให้เกิดเป็นความรู้และความเข้าใจ ซึ่งส่งผลต่อความรู้สึกของบุคคล และแสดงออกมาในรูปของความเชื่อ (Belief) ความเชื่อที่แตกต่างกันจะส่งผลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมที่แตกต่างกัน

2.4.2.2 ความรู้สึก (Affective) องค์ประกอบด้านความรู้สึก อาจทำได้ทั้งก่อนที่จะมีความรู้และประสบการณ์ต่อสิ่งใด ๆ แล้ว หรือเกิดความรู้สึกก่อนที่จะเกิดความรู้ความเข้าใจหรือมีประสบการณ์ต่อสิ่งนั้นก็ได้ ซึ่งแสดงออกมาในรูปของความกลัว ความชอบ ความโกรธความเกลียด อันเป็นการสะท้อนความรู้สึกในใจ

2.4.2.3 พฤติกรรมที่จะแสดงออก (Behavior) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม อาจเกิดขึ้นเมื่อมีความรู้สึกต่อสิ่งใด ๆ แล้ว ก็จะส่งผลต่อการกระทำในการตอบสนองความรู้สึกนั้น ซึ่งแสดงถึงความโน้มเอียงหรือเจตนาที่จะซื้อของผู้บริโภค หรือเกิดขึ้นหลังจากมีความรู้ความเข้าใจต่อสิ่งนั้น ซึ่งจะ เป็นเหตุผลให้เกิดการกระทำ

2.4.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดทัศนคติ

ทัศนคติต่อวัตถุเป้าหมายต่าง ๆ สามารถสร้างได้ ไม่ว่าจะเป็นบุคคล สิ่งของ สถานที่ หรือสถานการณ์เมื่อทัศนคติถูกสร้างขึ้นแล้วมีแนวโน้มที่จะมั่นคงหรือจะเปลี่ยนแปลง ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่มีอิทธิพล

การเกิดทัศนคติส่วนหนึ่งมาจากสภาพแวดล้อมที่หล่อหลอมบุคคลใ้หนักคิดและรู้สึกไปตามสภาพแวดล้อมดังกล่าว ดังจะสังเกตได้ว่า บุคคลที่มาจากพื้นเพเดียวกันมักจะมีทัศนคติที่ใกล้เคียงกัน แต่ก็ไม่ได้เป็นการยืนยันเสมอไปว่า การได้รับข้อมูลรูปแบบเดียวกันจะก่อให้เกิดบุคคลที่มีทัศนคติที่เหมือนกันทั้งหมด ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดทัศนคติของบุคคลสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ประการ ดังนี้

2.4.3.1 ปัจจัยด้านบุคลิกภาพเป็นลักษณะเฉพาะบุคคลมีทัศนคติพื้นฐานที่ทำให้เป็นคนเข้าใจง่าย มีทัศนคติที่ดีจะทำให้ยอมรับได้ง่าย ในทางตรงกันข้าม หากมีพื้นฐานที่ต่อต้าน มีทัศนคติในทางลบก็จะยอมรับได้ยาก

2.4.3.2 ประสบการณ์ในอดีตของแต่ละบุคคล การให้ข้อมูลและการทดลองใช้ เพื่อให้เกิดประสบการณ์โดยตรงและต้องทำการกระตุ้นต่อหลังจากที่เกิดทัศนคติให้ตัดสินใจ ทัศนคติต่อสิ่งใด ๆ อาจเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

2.4.3.3 อิทธิพลจากครอบครัวและเพื่อน ค่านิยมพื้นฐานของทัศนคติมักจะได้รับอิทธิพลจากบุคคลใกล้ชิด เช่น ครอบครัว เพื่อน หรือผู้ที่มีอิทธิพลต่อความคิด โดยบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าว จะเป็นผู้ให้ข้อมูลทำให้สามารถสร้างทัศนคติได้ ใช้เป็นแหล่งอ้างอิงในการสร้างทัศนคติได้

2.4.3.4 เครื่องมือทางการตลาด ไม่ว่าจะเป็นการตลาดทางตรง เช่น การใช้จดหมายตรง โทรศัพท์ หรืออินเทอร์เน็ตในการให้ข้อมูลเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์หรือองค์การ เพื่อเข้าถึง และจูงใจบุคคลเฉพาะกลุ่มจนก่อให้เกิดทัศนคติได้ จากพื้นฐานทางความคิดและค่านิยมที่แตกต่างกัน ทำให้เครื่องมือและรูปแบบในการสร้างทัศนคติจึงแตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสม

2.4.3.5 การเปิดรับข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ มีความหลากหลายและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น การเลือกใช้สื่อที่เข้าถึงได้มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือจะสร้างทัศนคติที่มั่นคงได้ ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลรวมถึงขนาดข้อมูลที่มากเพียงพอในการตัดสินใจจะส่งผลต่อการเปิดรับของกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนการประมวลผลและสร้างเป็นทัศนคติขึ้นมาได้

2.4.3.6 อิทธิพลทางสังคม กระแสสังคมส่งผลต่อความรู้สึกนึกคิดในการเกิดความชอบหรือไม่ชอบ หากบุคคลถูกปลูกฝังจากวัฒนธรรมเดียวกันและอยู่ในสังคมเดียวกันมักจะมีทัศนคติที่คล้ายคลึงกัน แต่ถ้าบุคคลใดมีทัศนคติที่ต่อต้านต่อกระแสสังคม ก็จะเป็นทัศนคติที่เข้มแข็งและยากต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเป็นลักษณะเฉพาะบุคคล (ฉัตรยาพร เสมอใจ, 2550)

2.5 ความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคล

2.5.1 **สินทรัพย์** คือ รายการทรัพย์สินต่าง ๆ ที่บุคคลเป็นเจ้าของอยู่ซึ่งมีหลายประเภทแตกต่างกันตามลักษณะและประโยชน์ของการใช้สอย โดยสามารถจัดกลุ่มสินทรัพย์ของบุคคลออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

2.5.1.1 **สินทรัพย์สภาพคล่อง** คือ สินทรัพย์ที่บุคคลมีอยู่เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน มีสภาพคล่องสูงสามารถใช้จ่ายได้ทันที สินทรัพย์เหล่านี้ ได้แก่ เงินสด เงินฝากธนาคาร รวมทั้งตราสารหนี้ระยะสั้นต่าง ๆ

2.5.1.2 **ทรัพย์สินแท้จริง** เป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตนที่มีราคาค่อนข้างสูง และมีอายุการใช้งานยาวนาน เช่น บ้าน

2.5.1.3 **ทรัพย์สินส่วนตัว** เป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตน มีไว้เพื่อใช้สอยส่วนตัวในชีวิตประจำวัน ได้แก่ เสื้อผ้า เครื่องประดับ รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า

2.5.1.4 **ทรัพย์สินลงทุน** ประกอบด้วยสินทรัพย์ทางการเงินต่าง ๆ ซึ่งมีไว้เพื่อหารายได้ จากผลตอบแทนจากการลงทุน และเป็นการลงทุนเพื่อเก็บออมไว้ใช้จ่ายในอนาคต หรือสะสมไว้สำหรับสร้างความมั่งคั่งให้ตนเอง

2.5.2 **หนี้สิน** คือ จำนวนเงินที่บุคคลกู้ยืมมาและมีภาระผูกพันที่ต้องชำระคืนในอนาคต ได้แก่ หนี้สินจากการซื้อสินค้าและบริการ หนี้สินจากการใช้บัตรเครดิต รวมทั้งการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินหรือบุคคลอื่น ๆ เมื่อพิจารณาจากระยะเวลาในการชำระหนี้ สามารถแบ่งลักษณะหนี้สินได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.5.2.1 **หนี้สินระยะสั้น** เป็นหนี้สินที่มีภาระผูกพันต้องชำระคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี ได้แก่ หนี้ค้างชำระบัตรเครดิต ค่าเบี้ยประกัน ค่าภาษี

2.5.2.2 **หนี้สินระยะยาว** เป็นหนี้สินที่มีกำหนดเวลาชำระคืนในเวลากว่า 1 ปี ได้แก่ หนี้ผ่อนชำระค่ารถยนต์ หนี้ผ่อนชำระค่าบ้าน เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา

2.5.3 ส่วนของเจ้าของ คือ ผลต่างระหว่างมูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมดกับมูลค่าหนี้สินทั้งหมด กล่าวคือ หากบุคคลนำสินทรัพย์ที่มีไปจำหน่าย ณ ราคาตลาด แล้วนำมาชำระหนี้สินทั้งหมดที่มีแล้ว ส่วนที่เหลือจะเป็นส่วนของเจ้าของ

ส่วนของเจ้าของสะท้อนให้เห็นถึงความมั่งคั่งของบุคคล หากส่วนของเจ้าของมากกว่าศูนย์ แสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีความมั่งคั่ง กล่าวคือ บุคคลนั้นมีสินทรัพย์เพียงพอที่จะชำระหนี้สินทั้งหมด รวมทั้งมีสินทรัพย์เหลือเป็นของตนเองอีกด้วย และหากส่วนของเจ้าของมีค่ามากแสดงว่าบุคคลมีความมั่งคั่งมาก แต่หากส่วนของเจ้าของน้อยกว่าศูนย์แสดงว่าบุคคลนั้นไม่มีสินทรัพย์เพียงพอที่จะชำระหนี้สินทั้งหมด

2.5.4 การเพิ่มความมั่งคั่ง สามารถทำได้โดย

2.5.4.1 การออมเงินเพิ่มขึ้น เนื่องจากการออมเงินของบุคคลจะอยู่ในรูปของสินทรัพย์ ประเภทต่าง ๆ เช่น เงินสด เงินฝากธนาคาร สินทรัพย์ลงทุน เงินออมของบุคคลเกิดจากการที่บุคคลมีรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่าย ดังนั้นหากต้องการเก็บออมเพิ่มขึ้นอาจทำได้โดยการหารายได้เพิ่มขึ้นและใช้จ่ายให้น้อยลงโดยการควบคุมค่าใช้จ่ายหรือลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ก็จะทำให้มีเงินออมเพิ่มขึ้น

2.5.4.2 การเพิ่มมูลค่าของสินทรัพย์ โดยการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีโอกาสให้ผลตอบแทนสูงแต่ก็ต้องอยู่ภายใต้ความเสี่ยงที่ตนเองรับได้ หรือการซื้อสินทรัพย์ที่มีโอกาสมีมูลค่าสูงขึ้น เช่น ที่ดินที่ตั้งอยู่ในทำเลดี ๆ

2.5.4.3 ลดการก่อหนี้หรือพยายามชำระหนี้สินที่มีอยู่ให้หมด

2.5.5 รายได้ คือ เงินสดที่บุคคลนั้นได้รับเข้ามา แหล่งรายได้หลักของบุคคลโดยทั่วไปมาจากงานที่ทำ ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส ค่านายหน้า หรือรายได้จากการทำธุรกิจนอกจากนี้รายได้ของบุคคลยังมาจากแหล่งอื่นๆอีก โดยสามารถสรุปแหล่งรายได้ของบุคคล ดังนี้

2.5.5.1 เงินเดือนหรือค่าจ้าง

2.5.5.2 โบนัสหรือค่านายหน้า

2.5.5.3 รายได้จากการทำธุรกิจส่วนตัว

2.5.5.4 เงินบำเหน็จบำนาญ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

2.5.5.5 รายได้จากการประกันสังคม ประกันชีวิต

2.5.5.6 รายได้จากการลงทุน (ดอกเบี้ย เงินปันผล ค่าเช่า รายได้จากการขายสินทรัพย์ลงทุน)

2.5.5.7 รายได้อื่น ๆ เช่น รายได้จากของขวัญ รายได้จากภาษีรับคืน

2.5.6 ค่าใช้จ่าย คือ เงินสดที่บุคคลจ่ายออกไป โดยบุคคลจะมีค่าใช้จ่ายหลายรายการทั้งในส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน ค่าใช้จ่ายสำหรับซื้อสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายสำหรับชำระหนี้สิน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับภาษี ค่าใช้จ่ายของบุคคลสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.5.6.1 ค่าใช้จ่ายคงที่ เป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นจำนวนเท่า ๆ กันทุกงวด เช่น ค่าเช่าบ้าน หรือค่าผ่อนชำระบ้าน ค่างวดรายเดือนชำระหนี้เงินกู้ ค่าเบี้ยประกัน

2.5.6.2 ค่าใช้จ่ายผันแปร เป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายในจำนวนที่ไม่แน่นอนในแต่ละงวด เช่น ค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้า ค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายในการพักผ่อน ค่าใช้จ่ายผันแปรเป็นค่าใช้จ่ายที่บุคคลสามารถควบคุมได้ กล่าวคือ สามารถเพิ่มหรือลดค่าใช้จ่ายประเภทนี้ได้

2.5.7 เงินสดส่วนเกินหรือเงินสดส่วนขาด

เงินสดส่วนเกินหรือเงินสดส่วนขาด เป็นผลต่างระหว่างรายได้ทั้งหมดกับค่าใช้จ่ายทั้งหมด หากรายได้ทั้งหมดมากกว่าค่าใช้จ่ายทั้งหมดจะส่งผลให้มีเงินสดส่วนเกิน หากรายได้ทั้งหมดน้อยกว่าค่าใช้จ่ายทั้งหมดจะส่งผลให้เกิดเงินสดส่วนขาด ในกรณีที่มีเงินสดส่วนเกินจะส่งผลให้บุคคลมีเงินเหลือใช้หรือมีเงินออมเพิ่มขึ้น สามารถจัดการกับเงินออมได้ โดยนำเงินออมนั้นไปฝากธนาคาร ซื้อสินทรัพย์ หรือลงทุน หรือนำเงินไปชำระหนี้เพื่อลดภาระหนี้ลง ในกรณีที่มีเงินสดส่วนขาด เนื่องจากมีรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่าย ดังนั้นบุคคลนั้นจะต้องหาเงินมาเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอสำหรับการใช้จ่าย โดยอาจจะนำเงินออมที่มีอยู่มาใช้ หรือการขายสินทรัพย์ที่มีอยู่หรือกู้ยืมเงินเพิ่มเติมเพื่อมาใช้จ่าย (สุขใจ น้ำมุด และอนุชานฎ เจริญจิตรกรรม, 2551)

2.6 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม

2.6.1 ความหมายของพฤติกรรม

เลฟตัน และแบรนนอน (Lefton & Brannon, 2008) กล่าวว่า พฤติกรรม คือ การแสดงออกภายนอก เช่น การเคลื่อนไหวการสนทนาและการตอบสนองทางอารมณ์หรือการแสดงออกทางอารมณ์ เช่น การหัวเราะ หรือร้องไห้ รวมถึงการทำงานของระบบต่างๆ ภายในร่างกาย เช่น การเต้นของหัวใจ หรือการทำงานของสมองซึ่งสามารถใช้เครื่องมือตรวจสอบ

คิง (King, 2011) กล่าวว่า พฤติกรรมหมายถึง การกระทำทุกอย่างของบุคคลที่สามารถสังเกตได้โดยตรง เช่น การจับการร้องไห้การขับรถไปเรียน

ธัญญา อีระอนิษฐ์ (2555) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง อาการที่แสดงออกของมนุษย์ ปฏิบัติได้ต่อบทบาทที่เร้าที่อยู่รอบตัว โดยจากการสังเกตหรือการใช้เครื่องมือช่วยวัดพฤติกรรมซึ่งส่งผลต่อกระบวนการทางร่างกาย

หัสติน แก้ววิชิต (2559) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่สามารถสังเกตได้โดยตรง และกระบวนการทางจิตที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง

2.6.2 ประเภทของพฤติกรรม

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์ (2556) ได้อธิบายการแบ่งประเภทของพฤติกรรม ดังนี้

2.6.2.1 พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) คือ การกระทำหรือปฏิบัติต่าง ๆ ทางร่างกายที่ทั้งเจ้าตัวและบุคคลอื่น ๆ สามารถสังเกตเห็นผ่านอวัยวะรับสัมผัส/ประสาทสัมผัส (ตา หู จมูก ลิ้นหรือผิวหนัง) หรือการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ช่วยสังเกต สามารถแบ่งพฤติกรรมภายนอกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) พฤติกรรมภายนอกชนิดโมลาร์ (Molar Behavior) เป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้โดยใช้อวัยวะรับสัมผัส ไม่ต้องใช้เครื่องมือช่วย เช่น การเดิน การวิ่ง การจาม เป็นต้น

2) พฤติกรรมภายนอกชนิดโมเลกุล (Molecular Behavior) เป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้หรือวัดได้ด้วยเครื่องมือทางการแพทย์หรือเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ เช่น การทำงานของต่อมต่างๆ ในร่างกาย การทำงานของอวัยวะภายใน หรือการทำงานของระบบประสาท เป็นต้น

2.6.2.2 พฤติกรรมภายในพฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) คือ กระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล โดยจะรู้สึกตัวหรือไม่รู้สึกตัวก็ตาม เป็นกระบวนการที่ไม่สามารถสังเกตได้และไม่สามารถใช้เครื่องมือวัดได้โดยตรง หากเจ้าของพฤติกรรมไม่บอก ได้แก่ ความคิดอารมณ์ ความรู้สึก ความจำ การรับรู้ ความฝัน รวมถึงการสัมผัสต่าง ๆ เช่น การได้ยิน การได้กลิ่นความรู้สึกทางผิวหนัง เป็นต้น พฤติกรรมภายในสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1) พฤติกรรมภายในที่เกิดขึ้นโดยรู้สึกตัว (Conscious process) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เจ้าของพฤติกรรมรู้สึกตัวว่ากำลังเกิดพฤติกรรมนั้น ๆ หากไม่บอก ไม่แสดงอาการหรือท่าทางใด ๆ ก็ไม่มีผู้ใดรับรู้ได้ว่าเกิดพฤติกรรมนั้น ๆ

2) พฤติกรรมภายในที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้สึกรู้ตัว (Unconscious process) เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยที่เจ้าของพฤติกรรมไม่รู้สึกรู้ตัว หากแต่มีผลต่อพฤติกรรมภายนอกเช่น แรงจูงใจ ความคาดหวัง ความวิตกกังวล เป็นต้น

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤติกา จัตุรัสวัฒนากุล (2549) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการออมของภาคเอกชนในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการออมของภาคเอกชนในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายปี ระหว่าง พ.ศ. 2520 – 2543 ทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงปริมาณในรูปแบบสมการถดถอยพหุคูณและการประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบในทางบวกต่อการออมสุทธิของภาคครัวเรือน ได้แก่ รายได้พึงจ่ายใช้สอยของครัวเรือน และรายได้จากทรัพย์สินของครัวเรือน ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบในทางลบ ได้แก่ การเปิดเสรีทางการเงิน ในขณะที่ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบทางบวกต่อการออมสุทธิของภาคธุรกิจ ได้แก่ การลงทุนของภาคเอกชน อัตราเงินเฟ้อและการเปิดเสรีทางการเงิน ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบในทางลบ ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์

รดา อุดลย์วัฒนากุล (2549) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนกับการออมภาคครัวเรือนและศึกษาแนวโน้มการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครัวเรือนในชุมชนไม่เรียง อำเภอฉวาง และครัวเรือนในหมู่บ้านศิรีวัง อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชจำนวนรวมทั้งสิ้น 312 ครัวเรือนและข้อมูลทุติยภูมิใช้ข้อมูลแบบอนุกรมเวลาเป็นรายปี (Time series data) ตั้งแต่ พ.ศ. 2527 – 2549 รวม 23 ปี ซึ่งข้อมูลที่รวบรวม ได้แก่ ระดับการออมของครัวเรือน รายได้ของครัวเรือน ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์และอัตราเงินเฟ้อ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยเป็นแบบสอบถามปลายปิด ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้ 1) ระดับจุลภาคหัวหน้าครัวเรือนที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน อายุและอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน หัวหน้าครัวเรือนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่ไม่แตกต่างกัน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนจำนวนสมาชิกที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงและระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน รายได้รวมของครัวเรือนมีความสัมพันธ์ไปในเชิงบวกกับการออมของครัวเรือน ค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนมีความสัมพันธ์ไปในเชิงลบกับการออมของครัวเรือน 2) ระดับมหภาค รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้นมีผลให้แนวโน้มการออมภาคครัวเรือนเพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนเพิ่มขึ้นมีผลให้แนวโน้มการออมภาคครัวเรือนลดลง อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงชันมีผลให้แนวโน้มการออมภาคครัวเรือนเพิ่มขึ้น อัตราเงินเฟ้อสูงชันมีผลให้แนวโน้มการออมภาคครัวเรือนลดลง

สุภาพร คล้ายเกตุ (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่กำหนดการออมของครัวเรือนเกษตรกรในประเทศไทย วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือนเกษตรกรในประเทศไทย ปีเพาะปลูก 2520-2549 (1 เมษายนปีก่อน – 31 มีนาคมปีถัดไป) เพื่อศึกษาลักษณะขนาดและส่วนประกอบของรายได้ของครัวเรือนเกษตรกรและเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบเชิงประมาณทางเศรษฐกิจการออมของครัวเรือนเกษตรกร ผลการศึกษา พบว่า รายได้สุทธิครัวเรือนอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน ขนาดการถือครองที่ดินและนโยบายการพักชำระหนี้เพื่อช่วยเกษตรกรมีผลต่อการ

ออมในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับสัดส่วนการพึ่งพิงของสมาชิกในครัวเรือนเป็นปัจจัยที่กำหนดการออมในเชิงลบแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อรนุช เขาว์สุวรรณกิจ (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของครัวเรือนไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของครัวเรือนไทย ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการออมของครัวเรือนไทยมีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจต่าง ๆ คือ รายได้ถาวรของครัวเรือน รายได้ชั่วคราวของครัวเรือน ขนาดของครัวเรือนโดยเฉลี่ย อัตราผลตอบแทนเงินฝากประจำ 12 เดือนโดยเฉลี่ยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนขนาดของครัวเรือนโดยเฉลี่ยและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมของครัวเรือนไทยในทิศทางตรงกันข้าม

ขวัญชนก อินทะกุล (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของครัวเรือนในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 ครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ออมเงินมาเป็นเวลา 6 -10 ปี โดยออมเป็นจำนวนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาท ส่วนใหญ่ใช้วิธีการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์และธนาคารของรัฐ ผลจากการทดสอบ Chi-square พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของครัวเรือนในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ การศึกษาของหัวหน้าครอบครัว อาชีพของหัวหน้าครัวเรือน จำนวนบุตร อาชีพของคู่สมรส ระดับการศึกษาของคู่สมรส รายได้ของคู่สมรส รายจ่ายภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการออมอย่างมีนัยสำคัญ

ธัญชนก ปะวะละ (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การออมของครัวเรือนในภาคชนบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการออม วัตถุประสงค์การออม ปัจจัยที่กำหนดการออม และศึกษาถึงแนวโน้มการออมของครัวเรือนในชนบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือในอนาคต กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครัวเรือนในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งสิ้น 1,108 ครัวเรือน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น เก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่าหัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 40-49 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ครัวเรือนประกอบอาชีพเกษตรกรรม รายได้ส่วนใหญ่มาจากกำไรจากการทำการเกษตร รูปแบบการออม แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ 1) การออมในรูปตัวเงิน ครัวเรือนส่วนใหญ่ออมเงินกับธนาคารหมู่บ้าน ฅาปนกิจสงเคราะห์ กรมธรรม์ประกันชีวิต และการออมโดยการฝากเงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร 2) การออมที่ไม่เป็นตัวเงิน โดยการออมในรูปสินทรัพย์ ได้แก่ บ้านพร้อมที่ดิน รถจักรยานยนต์ ที่นาและมีการออมในรูปของการเลี้ยงสัตว์ วัตถุประสงค์การออมของครัวเรือนส่วนใหญ่ เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ชรา เพื่อใช้ในการศึกษาของสมาชิกในครัวเรือน เพื่อใช้เป็นทุนการทำธุรกิจ และเพื่อหาผลประโยชน์ ตามลำดับ ปัจจัยที่กำหนดการออมในครัวเรือน พบว่ารายได้ อาชีพหลักและหนี้สินของครัวเรือน มีความสัมพันธ์ต่อการออมของครัวเรือนในเชิงบวก

ประยงค์ คูศิริสิน (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออม รูปแบบการออม ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อออมและความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับออมของภาคครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้การเลือกตัวอย่างประเภทไม่อาศัยความน่าจะเป็นด้วยเทคนิคการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง จากกลุ่มตัวอย่างครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนอายุในช่วง 35-60 ปีซึ่งเป็นวัยทำงานและมีเงินเหลือออมจำนวน 400 ตัวอย่างผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยทาง

การตลาดที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในด้านผลิตภัณฑ์การออม คือ การมีให้เลือกหลายรูปแบบ และเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำให้เงินออมมีความปลอดภัยไม่ลดมูลค่า ด้านผลตอบแทนจากการออม คือ อัตราผลตอบแทนที่ได้รับและด้านการส่งเสริมการตลาดของสถาบันการเงิน คือ การมีเจ้าหน้าที่มาเยี่ยมถึงบ้านเชื่อเชิญให้ออมเงิน การจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการออมเงินและมีการณรงค์การออมผ่านสื่อ นอกจากนี้ ปัจจัยด้านภาวะเงินเฟ้อและปัจจัยด้านนโยบายเพื่อส่งเสริมการออมจากภาครัฐก็มีผลต่อการออมของครัวเรือน การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การออมของภาคครัวเรือนโดยการทดสอบค่า Chi-square พบว่า อายุของหัวหน้าครัวเรือน ระดับการศึกษา อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน จำนวนบุตรในครัวเรือน รายได้รวม รายจ่ายรวมและหนี้สินรวมมีความสัมพันธ์กับการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$

นันทกา นันทวิสัย (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบภาวะการออมของครัวเรือนในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาวะการออมของครัวเรือนในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร 3) เพื่อศึกษาความยืดหยุ่นของการออมที่มีต่อรายได้ของภาคครัวเรือนในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร โดยใช้ข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2547 เป็นฐานข้อมูลในการศึกษาและเป็นการสำรวจทั่วประเทศมีตัวอย่างครัวเรือน 34,843 ครัวเรือนผลการศึกษาพบว่า การออมโดยเฉลี่ยของครัวเรือนในภาคเกษตรเท่ากับ 1,122 บาทต่อเดือน และการออมโดยเฉลี่ยของครัวเรือนนอกภาคเกษตรเท่ากับ 2,875 บาทต่อเดือน ส่วนปัจจัยกำหนดการออมครัวเรือนในภาคเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ รายได้รวม ค่าใช้จ่ายในการบริโภค การออมทรัพย์สินกับสถาบันการเงิน ซึ่งปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมในเชิงบวกมี 2 ปัจจัย ได้แก่ รายได้รวม การออมทรัพย์สินกับสถาบันการเงิน ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมในเชิงลบมี 1 ปัจจัย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค ปัจจัยกำหนดการออมครัวเรือนนอกภาคเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 มี 6 ปัจจัย ได้แก่ รายได้รวม ค่าใช้จ่ายในการบริโภค การออมทรัพย์สินกับสถาบันการเงิน จำนวนหนี้สินที่ต้องชำระคืน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในวัยพึ่งพิงและการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนอุดมศึกษา ซึ่งปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมในเชิงบวกมี 3 ปัจจัย ได้แก่ รายได้รวมการออมทรัพย์สินกับสถาบันการเงินและการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนอุดมศึกษา ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมในเชิงลบมี 3 ปัจจัย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค จำนวนหนี้สินที่ต้องชำระคืนและจำนวนสมาชิกที่อยู่ในวัยพึ่งพิง

ทิพย์สุตา ธนะบุญเรือง (2553) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม โดยใช้ข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 500 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 21-30 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 3 คนขึ้นไป ผลการศึกษาพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่ตัดสินใจออมเงิน ร้อยละ 85.2 มีการออมเงินมานาน 1-3 ปี วิธีการออมจะออมเป็นรายเดือนผ่านสถาบันการเงินในรูปแบบเงินฝาก และออมด้วยการซื้อทองคำ โดยปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือน พบว่า การออมเพื่อวัยเกษียณ ทำเลที่ตั้ง เวลาในการรับผลตอบแทน ชื่อเสียงของธนาคาร

การออมเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน สิทธิในการลดหย่อนภาษี การออมเงินสมทบประกันสังคม เสถียรภาพของมูลค่าตัวผลิตภัณฑ์ ระดับการศึกษา การกำหนดวงเงินการออม และภาวะเงินเฟ้อ ตามลำดับ มีผลต่อการตัดสินใจออมเงิน

นภาพร วันชนะ (2554) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมภาคครัวเรือน พ.ศ. 2541 - 2552 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาวะการณ์ของการออมในประเทศไทย ในด้านรายได้ของครัวเรือน ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ อัตราเงินเฟ้อ และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย ช่วง พ.ศ. 2541 - 2552 ผลการศึกษาพบว่า รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ อัตราเงินเฟ้อ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการออมภาคครัวเรือน ส่วนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของครัวเรือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการออม

ชนิชา เจริญนาน (2554) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในประเทศไทยการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของการออมของครัวเรือนของประเทศไทยและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนของประเทศไทย การศึกษาใช้ข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับเงินออมในรูปเงินฝากของครัวเรือนที่ธนาคารพาณิชย์รายได้พึงจ่ายใช้สอยรายได้จากทรัพย์สินอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปีของธนาคารพาณิชย์และอัตราเงินเฟ้อจากธนาคารแห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การศึกษาการออมครั้งนี้ใช้เฉพาะปริมาณเงินฝากของครัวเรือนที่ธนาคารพาณิชย์เท่านั้น ผลการศึกษาพบว่า 1) การออมของภาคครัวเรือนไทยอยู่ในระดับต่ำและมีแนวโน้มในภาพรวมลดลง สาเหตุเนื่องจากการลดของการออมสุทธิภาครัฐบาล ภาคครัวเรือนและการออมสุทธิภาคครัวเรือนลดลง เนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น มีการอุปโภคบริโภคในกลุ่มสินค้าคงทนที่มีราคาสูงเพิ่มขึ้น รัฐมีสวัสดิการเพิ่มขึ้นทำให้ครัวเรือนลดความจำเป็นที่จะต้องออมเงินสำหรับใช้ในยามจำเป็นและยังมีอุปสรรคและข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินออมเงิน 2) ปัจจัยในการกำหนดการออมของครัวเรือนไทยที่ธนาคารพาณิชย์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ รายได้พึงจ่ายใช้สอยและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี โดยรายได้พึงจ่ายใช้สอยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินฝากของภาคครัวเรือนที่ธนาคารพาณิชย์ ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินฝากจากภาคครัวเรือนที่ธนาคารพาณิชย์

เดือนรุ่ง ช่วยเรื่อง (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือนในชุมชนเกาะเปียงะ จังหวัดตรัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในชุมชนเกาะเปียงะ จังหวัดตรัง และเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือน ระหว่างครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับครัวเรือนทั่วไป โดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างครัวเรือนจำนวน 326 ครัวเรือน ผลการศึกษา พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือน ได้แก่ รายได้ ค่าใช้จ่าย สิทธิประโยชน์ และผลตอบแทน เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือน ระหว่างครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับครัวเรือนทั่วไป พบว่า ครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีการออมต่อปี 80,342 บาท มีพฤติกรรมการออม คือ ออมก่อนจ่ายและฝากประจำทุก ๆ เดือน ส่วนครัวเรือนทั่วไปมีการออมต่อปี 96,274 บาท มีพฤติกรรมการออม คือ จ่ายก่อนเงินเหลือจึงออมโดยการฝากนาน ๆ ครั้ง

กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจำนวนเงินออม รูปแบบการออม จุดมุ่งหมายในการออม และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาจำนวน 258 ตัวอย่าง พฤติกรรมการออม พบว่า ส่วนใหญ่ออมเงินในสถาบันการเงิน และจำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท จุดมุ่งหมายของการออม คือเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออม พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน มีผลต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ววรรษมณ อินทवास (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออม จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือข้าราชการครูในอำเภอหางดง อำเภอสารภี อำเภอสันป่าตอง อำเภอแม่วาง อำเภอดอยหล่อ จำนวน 300 คน ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการครูในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 4 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอายุราชการมากกว่า 15 ปีขึ้นไป สถานภาพสมรสและมีบุตรจำนวน 2 คน ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า จำนวนบุตร การศึกษาของบุตร ระยะเวลาการออม ค่าใช้จ่ายมีความสัมพันธ์กับการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สิทธิธรรณ สมยาภักดี (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนเกษตรกรในเขตอำเภอธวัชบุรีจังหวัดร้อยเอ็ดวัตถุประสงค์ในการศึกษา 1) เพื่อศึกษาถึงสถานะส่วนบุคคลสภาพทางเศรษฐกิจรวมไปถึงสถานะทางการออมของครัวเรือนเกษตรกร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนเกษตรกร 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการออมของครัวเรือนเกษตรกรในเขตอำเภอธวัชบุรีจังหวัดร้อยเอ็ดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่าครัวเรือนเกษตรกรมีการออมเฉลี่ยครัวเรือนละ 17,779.30 บาทต่อปี ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนเกษตรกรในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ รายได้รวมสุทธิของครัวเรือนเกษตรกร ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนเกษตรกรในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ หนี้สิน ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการออมของครัวเรือนเกษตรกร ปัญหาส่วนใหญ่ของครัวเรือน ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับเกษตรกรนั้นขาดแคลนเงินทุนการกู้ยืมมาใช้ผิดวัตถุประสงค์เกษตรกร ระบายผลผลิตเพื่อนำเงินมาชำระดอกเบี้ยและเงินกู้ยืม ปัญหาเกี่ยวกับราคาผลผลิตที่ออกสู่ตลาดไม่มีความแน่นอน ปัญหาเกี่ยวกับธรรมชาติภัยแล้งและน้ำท่วม ปัญหาบางครัวเรือนขาดความรู้ การศึกษาต่ำและครัวเรือนเกษตรกรบางครัวเรือนมีที่ทำกินน้อย

เนษพร นาคศรีเหลือง (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ วัตถุประสงค์ในการศึกษา 1) เพื่อศึกษารูปแบบการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุกลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน ผลการการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมมากที่สุด คือ ทักษะการออม รองลงมาคือ อัตราผลตอบแทน การยอมรับความเสี่ยงและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ

ตารางที่ 2.1 สรุปตัวแปร

ผู้วิจัย	ผลตอบแทน	เศรษฐกิจ	ทัศนคติการ ออม	การยอมรับ ความเสี่ยง
กฤติกา จัตุรัสวัฒนากุล (2549)	/	/		
รดา อุดลย์วัฒนกุล (2549)	/			
สุภาพร คล้ายเกตุ (2550)	/			
อรนุช เขาว์สุวรรณกิจ (2550)	/	/		
ประยงค์ คูศิริสิน (2551)	/			
พรรณภาวิไลศรีอัมพร (2552)	/		/	
นภาพร วรรณชนะ (2554)	/			
ชนิชาเจริญนาน (2554)	/			
เนษพร นาคศรีเหลือง (2557)	/	/	/	/
รวม	9	3	2	1

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องทัศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแทนครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 17,825 ครัวเรือน ได้ข้อมูลจากระบบสถิติทางการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

โดยผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5 (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (3.1)$$

เมื่อ

n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N	=	ขนาดของประชากรที่ใช้การวิจัย
e	=	ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง (ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับ 0.05 หรือร้อยละ 5 เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นที่ระดับร้อยละ 95)

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{17,825}{1 + 17,825(0.05)^2}$$
$$n = 391.21$$

จากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 391.21 ตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จำนวน 400 ตัวอย่างหรือ 400 ตัวแทนครัวเรือน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของประชากรแต่ละกลุ่มเป็นตัวแบ่ง จากนั้นในแต่ละกลุ่มจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้จำนวนตามต้องการ ซึ่งแสดงการสุ่มตัวอย่างดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

ตำบล	ประชากรที่ใช้ในการศึกษา		กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา(ครัวเรือน)
	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ	
นาคำ	2,551	14.31	57
แก้งกอก	1,261	7.07	28
เอือดใหญ่	1,076	6.04	24
วาริน	1,513	8.49	34
ลาดควาย	1,434	8.04	32
สงยาง	1,762	9.88	40
ตะบ้าย	1,103	6.19	25
คำไหล	2,664	14.95	60
หนามแท่ง	2,240	12.57	50
นาเลิน	1,106	6.20	25
ดอนใหญ่	1,115	6.26	25
รวม	17,825	100	400

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

รายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามมาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย โดยแบบสอบถามมีจำนวน 3 ตอน โดยแต่ละตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามด้านประชากรศาสตร์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักตามวิธีลิเคิร์ท (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555) ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ค่าน้ำหนักของตัวเลือก	
มากที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	5
มาก	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	1

โดยผู้วิจัยจึงได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย เพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วง ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มีความสำคัญมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มีความสำคัญมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มีความสำคัญปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มีความสำคัญน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มีความสำคัญน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักตามวิธีลิเคิร์ท (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555) ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ค่าน้ำหนักของตัวเลือก	
มากที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	5
มาก	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	1

โดยผู้วิจัยจึงได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย เพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วง ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มีความสำคัญมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มีความสำคัญมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มีความสำคัญปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มีความสำคัญน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มีความสำคัญน้อยที่สุด

3.2.2 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.2.2.1 ศึกษาข้อมูลจากตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2.2.2 นำข้อมูลที่ได้มากำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม เพื่อสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2.2.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

3.2.2.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมเนื้อหา และความเข้าใจในข้อความคำถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.2.2.5 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1) การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยมีการให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัย ความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้ โดยการใช้วิธีคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับจุดประสงค์ (Item Objective Congruence: IOC) ให้ค่าคะแนนแบบประเมินเป็น 3 ระดับ คือ 1 = ใช้ได้ 0 = ไม่แน่ใจ -1 = ใช้ไม่ได้ โดยใช้สูตรการคำนวณ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n} \quad (3.2)$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } \sum R &= \text{ผลรวมของคะแนนการตัดสินใจในข้อความจากผู้เชี่ยวชาญ} \\ n &= \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ} \end{aligned}$$

โดยจะเลือกข้อความที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป สำหรับข้อความที่มีค่าต่ำกว่า 0.5 ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนจะนำไปทดลองใช้

2) การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มทดลอง จำนวน 30 ตัวแทนของครัวเรือน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2553) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.877 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3.2.2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองและแก้ไขเสร็จสมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด จำนวน 400 ครัวเรือน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นตัวแทนของครัวเรือนจำนวน 400 ครัวเรือน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของประชากรแต่ละกลุ่มเป็นตัวแบ่ง จากนั้นในแต่ละกลุ่มจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เก็บแบบสอบถามด้วยตัวผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยอีก 3 คน พร้อมทั้งอธิบายและชี้แจงกับกลุ่มตัวอย่างให้เกิดความเข้าใจในแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และครบถ้วน

3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากหนังสือวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์ และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยใช้สถิติดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) โดยใช้การบรรยายข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.4.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential analysis)

เพื่อทดสอบความแตกต่างด้านลักษณะประชากรศาสตร์ โดยใช้สถิติ การวิเคราะห์ความแตกต่าง (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test)

เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544) โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เพื่ออธิบายค่าความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปร โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าระหว่าง $-1 \leq r \leq 1$ สามารถแปลค่าความสัมพันธ์ได้ ดังนี้

ค่า r มีค่าเป็นลบ	แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม
ค่า r มีค่าเป็นบวก	แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
ค่า r มีค่าเป็นศูนย์	แสดงว่า x และ y ไม่มีความสัมพันธ์กัน
ค่า r มีค่าเข้าใกล้ศูนย์	แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์กันน้อย
ค่า r มีค่าเข้าใกล้หนึ่ง	แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันมาก

ความสัมพันธ์กันมาก

ค่า r มีค่าเข้าใกล้ลบหนึ่ง แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม และมีความสัมพันธ์กันมาก

เกณฑ์การแปลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ค่า r มีค่าสูงกว่า 0.90	แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
ค่า r มีค่าตั้งแต่ 0.70 - 0.89	แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
ค่า r มีค่าตั้งแต่ 0.30 - 0.69	แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ค่า r มีค่าตั้งแต่ 0.01 - 0.29	แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
ค่า r มีค่าเท่ากับ 0	แสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ทักษะการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ 400 ชุด โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

- 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะประชากรศาสตร์ ซึ่งเป็นข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ โดยนำเสนอในรูปแบบตารางการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศของหัวหน้าครัวเรือน

เพศของหัวหน้าครัวเรือน	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
ชาย	296	74.00
หญิง	104	26.00
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า เพศของหัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 296 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 74 และเพศหญิง จำนวน 104 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 26 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุของหัวหน้าครัวเรือน	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	3	0.75
20 - 29 ปี	53	13.25
30 - 39 ปี	72	18.00
40 - 49 ปี	128	32.00
50 - 59 ปี	110	27.50
60 ปีขึ้นไป	34	8.50
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่มีอายุ 40 - 49 ปี จำนวน 128 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 32.00 รองลงมา คือ อายุ 50 - 59 ปี จำนวน 110 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 27.50 อายุ 30 - 39 ปี จำนวน 72 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 18.00 อายุ 20 - 29 ปี จำนวน 53 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 13.3 อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 34 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 3 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพของหัวหน้าครัวเรือน

สถานภาพของหัวหน้าครัวเรือน	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
โสด	68	17.00
สมรส	281	70.25
หย่าร้าง/หม้าย	51	12.75
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส จำนวน 281 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 70.25 รองลงมาคือ สถานภาพโสด จำนวน 68 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 17.00 และสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย จำนวน 51 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 12.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
ประถมศึกษาปีที่ 6	32	8.00
มัธยมศึกษาปีที่ 3	65	16.25
มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	93	23.25
อนุปริญญา หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	98	24.50
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	112	28.00
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 112 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 28 รองลงมา คือ ระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 98 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 24.50 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 93 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 23.25 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 65 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 16.25 และระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 32 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลักของครัวเรือน

อาชีพหลักของครัวเรือน	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
รับราชการ/พนักงานราชการ/ลูกจ้างของรัฐ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	151	37.75
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	110	27.50
เกษตรกรรวม	139	34.75
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า อาชีพหลักของครัวเรือนส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ รับราชการ/พนักงานราชการ/ลูกจ้างของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 151 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 37.75 รองลงมา คือ อาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 139 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 34.75 และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 110 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 27.50

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนวัยฟุ้งฟิงหรือผู้ไม่มีรายได้ของครัวเรือน

จำนวนวัยฟุ้งฟิง (ผู้ไม่มีรายได้) ในครัวเรือน	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
ไม่มี	117	29.25
1 คน	138	34.50
2 คน	96	24.00
3 คน	31	7.75
4 คน	14	3.50
5 คน	4	1.00
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.6 พบว่า จำนวนวัยฟุ้งฟิงหรือผู้ไม่มีรายได้ในครัวเรือน ส่วนใหญ่มีจำนวนวัยฟุ้งฟิงในครัวเรือน 1 คน จำนวน 138 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมา คือ ไม่มีวัยฟุ้งฟิงในครัวเรือน จำนวน 117 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 29.25 จำนวนวัยฟุ้งฟิงในครัวเรือน 2 คน จำนวน 96 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 24.0 จำนวนวัยฟุ้งฟิงในครัวเรือน 3 คน จำนวน 31 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 7.75 มีจำนวนวัยฟุ้งฟิงในครัวเรือน 4 คน จำนวน 14 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 3.5 และมีจำนวนวัยฟุ้งฟิงในครัวเรือน 5 คน จำนวน 4 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้รวมของครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อเดือน

รายได้รวมของครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000 บาท	20	5.00
10,001 - 20,000 บาท	77	19.25
20,001 - 30,000 บาท	96	24.00
30,001 - 40,000 บาท	129	32.25
40,001 - 50,000 บาท	47	11.75
50,001 บาทขึ้นไป	31	7.75
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่มีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน 30,001 - 40,000 บาท จำนวน 129 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 32.25 รองลงมา คือ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 96 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 24.00 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 77 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 19.25 ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 - 50,000 บาท จำนวน 47 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 11.75 ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,001 บาทขึ้นไป จำนวน 31 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 7.75 และครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 20 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000 บาท	65	16.25
10,001 - 20,000 บาท	158	39.50
20,001 - 30,000 บาท	104	26.00
30,001 - 40,000 บาท	48	12.00
40,001 - 50,000 บาท	14	3.50
50,001 บาทขึ้นไป	11	2.75
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 158 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 39.5 รองลงมา คือ ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 104 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 26.0 ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 65 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 16.25 ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อเดือน 30,001 - 40,000 บาท จำนวน 48 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 12.0 ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อเดือน 40,001 - 50,000 บาท จำนวน 14 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 3.5 และมีค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อเดือน 50,001 บาทขึ้นไป จำนวน 11 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 2.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทรัพย์สินของครัวเรือนรวม (ไม่มีภาระหนี้สินติดอยู่)

ทรัพย์สินของครัวเรือนรวม (ไม่มีภาระหนี้สินติดอยู่)	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 50,000 บาท	61	15.25
50,001 - 100,000 บาท	106	26.50
100,001 - 500,000 บาท	89	22.25
500,001 - 1,000,000 บาท	85	21.25
1,000,001 - 5,000,000 บาท	49	12.25
5,000,001 บาทขึ้นไป	10	2.50
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่มีจำนวนทรัพย์สินรวม 50,001 - 100,000 บาท จำนวน 106 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 26.50 รองลงมา คือ มีทรัพย์สินรวม 100,001 - 500,000 บาท จำนวน 89 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 22.25 มีทรัพย์สินรวมอยู่ระหว่าง 500,001 - 1,000,000 บาท จำนวน 85 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 21.25 มีทรัพย์สินรวมไม่เกิน 50,000 บาท จำนวน 61 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 15.25 มีทรัพย์สินรวม 1,000,001 - 5,000,000 บาท จำนวน 49 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 12.25 และมีทรัพย์สินรวม 5,000,001 บาทขึ้นไป จำนวน 10 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 2.50

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหนี้สินรวมของครัวเรือน

หนี้สินรวมของครัวเรือน	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000 บาท	109	27.25
10,001 - 50,000 บาท	97	24.25
50,001 - 100,000 บาท	80	20.00
100,001 - 500,000 บาท	48	12.00
500,001 - 1,000,000 บาท	33	8.25
1,000,001 บาทขึ้นไป	33	8.25
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่มีหนี้สินรวมของครัวเรือน ไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 109 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 27.25 รองลงมา คือ มีหนี้สินรวม 10,001 - 50,000 บาท จำนวน 97 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 24.25 มีหนี้สินรวมอยู่ระหว่าง 50,001 - 100,000 บาท จำนวน 80 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 20.00 มีหนี้สินรวม 100,001 - 500,000 บาท จำนวน 48 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 12.00 มีหนี้สินรวม 500,001 - 1,000,000 บาท จำนวน 33 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 8.25 และมีหนี้สินรวม 500,001 - 1,000,000 บาท จำนวน 33 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 8.25

4.1.2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของปัจจัยการออม ซึ่งแบ่งเป็น ด้านอัตราผลตอบแทน ด้านเศรษฐกิจ ด้านทัศนคติการออม ด้านการยอมรับความเสี่ยง โดยนำเสนอในรูปแบบตารางค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความสำคัญของปัจจัยการออม

ปัจจัยการออม	Mean	SD	ระดับความสำคัญ
1. ด้านอัตราผลตอบแทน	3.67	0.56	มาก
2. ด้านเศรษฐกิจ	3.63	0.64	มาก
3. ด้านทัศนคติการออม	3.70	0.58	มาก
4. ด้านการยอมรับความเสี่ยง	3.31	0.92	ปานกลาง
รวม	3.58	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า คริวเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยการออม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านทัศนคติการออม ด้านอัตราผลตอบแทน ด้านเศรษฐกิจ คริวเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70, 3.67 และ 3.63 ตามลำดับ ส่วนด้านการยอมรับความเสี่ยง คริวเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน

ด้านอัตราผลตอบแทน	Mean	SD	ระดับความสำคัญ
1. ระยะเวลาในการได้รับผลตอบแทน	3.89	0.74	มาก
2. นโยบายการจ่ายผลตอบแทน เช่น เงินปันผล	3.24	1.04	ปานกลาง
3. ผลประโยชน์ที่ได้รับจากอัตราดอกเบี้ยที่แน่นอน	3.68	0.85	มาก
4. ผลตอบแทนที่ได้รับต้องมีอัตราที่มากกว่าอัตราเงินเฟ้อ	3.81	0.92	มาก
5. ผลตอบแทนที่ได้รับมีความหลากหลาย	3.75	0.95	มาก
รวม	3.67	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า คริวเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คริวเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ระยะเวลาในการได้รับผลตอบแทน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 รองลงมาคือ ผลตอบแทนที่ได้รับต้องมีอัตราที่มากกว่าอัตราเงินเฟ้อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ผลตอบแทนที่ได้รับมีความหลากหลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ผลประโยชน์ที่ได้รับจากอัตรา

ดอกเบี๊ยที่แน่นอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ส่วนนโยบายการจ่ายผลตอบแทน เช่น เงินปันผล คริวเรือ นผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความสำคัญของปัจจัย ด้านเศรษฐกิจ

ด้านเศรษฐกิจ	Mean	SD	ระดับความสำคัญ
1. ภาวะราคาสินค้าและบริการสูงขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้มูลค่าที่แท้จริงของเงินออมที่มีอยู่ลดลงหรือซื้อสินค้าได้น้อยลง	3.69	0.87	มาก
2. ผลกระทบด้านอัตราภาษีเงินได้ เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้	3.61	0.97	มาก
3. การเปลี่ยนแปลงของจำนวนรายได้	3.81	0.96	มาก
4. นโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล เช่น การส่งเสริมการออมผ่านกองทุนต่าง ๆ	3.41	1.05	ปานกลาง
รวม	3.63	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า คริวเรือ นผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คริวเรือ นผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ดังนี้ การเปลี่ยนแปลงของจำนวนรายได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 รองลงมาคือ ภาวะราคาสินค้าและบริการสูงขึ้นเรื่อยๆ ทำให้มูลค่าที่แท้จริงของเงินออมที่มีอยู่ลดลงหรือซื้อสินค้าได้น้อยลง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ผลกระทบด้านอัตราภาษีเงินได้ เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ส่วนนโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล เช่น การส่งเสริมการออมผ่านกองทุนต่าง ๆ คริวเรือ นผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านทัศนคติการออม

ด้านทัศนคติการออม	Mean	SD	ระดับความสำคัญ
1. มีการศึกษาหรือหาข้อมูลแนวเกี่ยวกับแนวทางในการออมที่ตัวเองสนใจ	3.43	0.88	ปานกลาง
2. การออมเป็นการลดความเสี่ยงทางการเงิน	3.57	1.03	มาก
3. อัตราผลตอบแทนเป็นเหตุผลหลักในการเลือกออม	3.82	0.99	มาก
4. การออมเป็นการเพิ่มความมั่นคงและมั่งคั่ง	3.89	0.70	มาก
5. การออมเป็นการวางแผนการเงินในอนาคต	3.82	0.83	มาก
รวม	3.70	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า คริวเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่ปัจจัยด้านทัศนคติการออม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คริวเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ดังนี้ การออมเป็นการเพิ่มความมั่นคงและมั่งคั่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 รองลงมาคือ อัตราผลตอบแทนเป็นเหตุผลหลักในการเลือกออม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 การออมเป็นการวางแผนการเงินในอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 การออมเป็นการลดความเสี่ยงทางการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ส่วนการศึกษาหรือหาข้อมูลแนวเกี่ยวกับแนวทางในการออมที่ตัวเองสนใจ คริวเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง

ด้านการยอมรับความเสี่ยง	Mean	SD	ระดับความสำคัญ
1. การออมในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงยอมได้ ผลตอบแทนที่สูงในระยะยาว แต่มีความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดการขาดทุนสูง	3.29	1.15	ปานกลาง
2. การออมโดยเน้นการรักษาเงินต้น เช่น การฝากเงิน มักจะให้ผลตอบแทนในระดับที่ต่ำกว่าภาวะราคาสินค้าและบริการที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งทำให้อำนาจในการซื้อลดลง	3.59	1.19	มาก
3. ความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจของบริษัทหรือธนาคารที่ฝากเงินไว้	3.22	1.12	ปานกลาง
4. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง คือ การที่ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์หรือหลักทรัพย์เป็นเงินสดได้เมื่อต้องการ	3.22	1.15	ปานกลาง
5. ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึง เช่น การเมือง ภัยธรรมชาติ	3.22	1.18	ปานกลาง
รวม	3.31	0.92	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 พบว่า คริวเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คริวเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ดังนี้ การออมในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงยอมได้ผลตอบแทนที่สูงในระยะยาว แต่มีความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดการขาดทุนสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 รองลงมาคือ ความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจของบริษัทหรือธนาคารที่ฝากเงินไว้ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง คือ การที่ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์หรือหลักทรัพย์เป็นเงินสดได้เมื่อต้องการ ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึง เช่น การเมือง ภัยธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ส่วนการออมโดยเน้นการรักษาเงินต้น เช่น การฝากเงิน มักจะให้ผลตอบแทนในระดับที่ต่ำกว่าภาวะราคาสินค้าและบริการที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งทำให้อำนาจในการซื้อลดลง คริวเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความสำคัญของทัศนคติการออมของครัวเรือน ด้านรูปแบบการออม

ด้านรูปแบบการออม	Mean	SD	ระดับความสำคัญ
1. การออมรูปแบบเงินสดจะมีสภาพคล่องสูงสุดและเห็นเป็นตัวเงินที่ชัดเจน	4.09	0.77	มาก
2. การซื้อทองคำ / เพชร / เครื่องประดับสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วและเป็นการสะสมมูลค่า	3.99	0.83	มาก
3. การซื้อที่ดินเกิดผลประโยชน์ที่คุ้มค่ากว่าในอนาคต	4.21	0.89	มาก
4. การซื้อที่ดินเกิดผลประโยชน์ที่คุ้มค่ากว่าในอนาคต	4.05	0.91	มาก
5. การซื้อบ้านหรือที่อยู่อาศัยเป็นการสร้างครอบครัวอย่างหนึ่ง	4.01	1.08	มาก
6. การฝากเงิน ทั้งในธนาคาร สถาบันการเงินและสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นการออมเงินที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วและยังได้รับดอกเบี้ยจากการฝากเงิน	3.90	0.81	มาก
7. การซื้อสลากออมสิน/สลาก ธ.ก.ส. เป็นการออมเงินที่ได้รับทั้งดอกเบี้ยและยังได้ลุ้นโชคจากการออกรางวัล	3.55	1.05	มาก
8. กองทุนการออมแห่งชาติ/กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ/กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ/กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นกองทุนที่ส่งเสริมให้เกิดการออมเงินในระยะยาว	3.38	1.24	ปานกลาง
9. หุ้นกู้/หุ้นสามัญ/กองทุนรวมหุ้นระยะยาว ให้ผลตอบแทนสูง ซึ่งเป็นทางเลือกอย่างหนึ่งที่จะทำให้เกิดความมั่งคั่ง	3.08	1.24	ปานกลาง
10. การทำประกันชีวิตเป็นการออมเงินอย่างหนึ่งสามารถสร้างความคุ้มครองหรือความมั่นคงแก่ผู้เอาประกันและสามารถนำเบี้ยประกันไปลดหย่อนภาษีได้ตามที่กฎหมายกำหนด	3.50	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ครัวเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อทัศนคติการออม ด้านรูปแบบการออม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครัวเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การซื้อที่ดินเกิดผลประโยชน์ที่คุ้มค่ากว่าในอนาคต การออมรูปแบบเงินสดจะมีสภาพคล่องสูงสุดและเห็นเป็นตัวเงินที่ชัดเจน การซื้อที่ดินเกิดผลประโยชน์ที่คุ้มค่ากว่าในอนาคต การซื้อบ้านหรือที่อยู่อาศัยเป็นการสร้างครอบครัว การซื้อทองคำ/เพชร/เครื่องประดับสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วและเป็นการสะสมมูลค่า การฝากเงิน ทั้งในธนาคาร สถาบันการเงินและสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นการออมเงินที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วและยังได้รับดอกเบี้ย การซื้อสลากออมสิน/สลาก ธ.ก.ส. เป็นการออม

เงินที่ได้รับทั้งดอกเบี้ยและยังได้ลุ้นโชคจากการออกรางวัล การทำประกันชีวิตเป็นการออมเงินอย่างหนึ่ง สามารถสร้างความคุ้มครองหรือความมั่นคงแก่ผู้เอาประกันและสามารถนำเบี้ยประกันไปลดหย่อนภาษีได้ตามที่กฎหมายกำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21, 4.09, 4.05, 4.01, 3.99, 3.90, 3.55 และ 3.50 ตามลำดับ ส่วนกองทุนการออมแห่งชาติ/กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ/กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ/กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นกองทุนที่ส่งเสริมให้เกิดการออมเงินในระยะยาว และหุ้นกู้/หุ้นสามัญ/กองทุนรวมหุ้นระยะยาว ให้ผลตอบแทนสูง ซึ่งเป็นทางเลือกอย่างหนึ่งที่จะทำให้เกิดความมั่งคั่ง ครั้วเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 และ 3.08 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความสำคัญของทัศนคติการออมของครั้วเรือน ด้านวัตถุประสงค์ในการออมเงิน

ด้านวัตถุประสงค์ในการออมเงิน	Mean	SD	ระดับความสำคัญ
1. เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต	4.30	0.86	มาก
2. เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน	4.45	0.76	มาก
3. เพื่อซื้อสินทรัพย์	4.08	0.99	มาก
4. เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร	4.29	1.05	มาก
5. เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	4.24	0.91	มาก
6. เพื่อหาผลตอบแทน	4.00	1.05	มาก
7. เพื่อเกษียณอายุ	4.27	0.88	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ครั้วเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อทัศนคติการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออมเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครั้วเรือนผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร เพื่อเกษียณอายุ เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน เพื่อซื้อสินทรัพย์ และเพื่อหาผลตอบแทน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45, 4.30, 4.29, 4.27, 4.24, 4.08 และ 4.00 ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์

4.2.1 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์

ตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์
จำแนกตามเพศของหัวหน้าครัวเรือน โดยใช้สถิติ t-test

เพศของหัวหน้าครัวเรือน	Mean	SD	t	Sig.
ชาย	4.06	0.51	3.587	0.000**
หญิง	3.85	0.54		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของทัศนคติการออม จำแนกตามเพศของหัวหน้าครัวเรือน โดยใช้สถิติ Independent t-Test พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า เพศของหัวหน้าครัวเรือนที่แตกต่างกันมีทัศนคติการออมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์
จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน โดยใช้สถิติ F-test

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	8.880	5	1.776	6.914	0.000**
ภายในกลุ่ม	101.210	394	0.257		
รวม	110.090	399			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของทัศนคติการออม จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า อายุของหัวหน้าครัวเรือนที่แตกต่างกันมีทัศนคติการออมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงได้ทดสอบเป็นรายคู่ แสดงผลดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออม จำแนกตามอายุของหัวหน้าครุว์เรือน

อายุของหัวหน้าครุว์เรือน	Mean	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
ต่ำกว่า 20 ปี (1)	4.017	-	0.314	0.118	-0.062	-0.135	0.073
20 - 29 ปี (2)	3.702		-	-0.196	-0.377*	-0.450*	-0.241
30 - 39 ปี (3)	3.898			-	-0.181	-0.254	-0.045
40 - 49 ปี (4)	4.079				-	-0.073	0.135
50 - 59 ปี (5)	4.152					-	0.208
60 ปีขึ้นไป (6)	3.944						-

จากตารางที่ 4.20 เมื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออม จำแนกตามอายุของหัวหน้าครุว์เรือนเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอายุต่าง ๆ ที่มีผลต่อทัศนคติการออมแตกต่างกัน มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุ 20 - 29 ปี มีค่าเฉลี่ยที่มีผลต่อทัศนคติการอมน้อยกว่า กลุ่มอายุ 40 - 49 ปี และน้อยกว่ากลุ่มอายุ 50 - 59 ปี

ตารางที่ 4.21 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์ จำแนกตามสถานภาพของหัวหน้าครุว์เรือน โดยใช้สถิติ F-test

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.352	2	0.176	0.637	0.530
ภายในกลุ่ม	109.738	397	0.276		
รวม	110.090	399			

จากตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของทัศนคติการออมจำแนกตามสถานภาพของหัวหน้าครุว์เรือน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.530 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า สถานภาพของหัวหน้าครุว์เรือนที่แตกต่างกันมีทัศนคติการออมที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 4.22 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์
จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน โดยใช้สถิติ F-test

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	4.939	4	1.235	4.638	0.001**
ภายในกลุ่ม	105.151	395	0.266		
รวม	110.090	399			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของทัศนคติการออม จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนที่แตกต่างกันมีทัศนคติการออมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงได้ทดสอบเป็นรายคู่ แสดงผลดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	Mean	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ประถมศึกษาปีที่ 6 (1)	3.903	-	0.053	-0.014	-0.230	-0.182
มัธยมศึกษาปีที่ 3 (2)	3.850		-	-0.067	-0.283 *	-0.235
มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (3)	3.917			-	-0.216	-0.168
อนุปริญญา หรือ ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (4)	4.133				-	0.048
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า(5)	4.085					-

จากตารางที่ 4.23 เมื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออม จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ พบว่า ระดับการศึกษาต่าง ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกัน มีจำนวน 1 คู่ คือ ระดับการศึกษาอนุปริญญา หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีค่าเฉลี่ยที่มีผลต่อทัศนคติการออมมากกว่า ระดับศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 4.24 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์
จำแนกตามอาชีพหลักของครัวเรือน โดยใช้สถิติ F-test

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.839	2	0.419	1.524	0.219
ภายในกลุ่ม	109.251	397	0.275		
รวม	110.090	399			

จากตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของทัศนคติการออม จำแนกตามอาชีพหลักของครัวเรือน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.219 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า อาชีพหลักของครัวเรือนที่แตกต่างกันมีทัศนคติการออมที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 4.25 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์
จำแนกตามจำนวนวัยพึ่งพิง (ผู้ไม่มีรายได้) ในครัวเรือน โดยใช้สถิติ F-test

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	6.347	5	1.269	4.821	0.000**
ภายในกลุ่ม	103.742	394	0.263		
รวม	110.090	399			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของทัศนคติการออม จำแนกตามจำนวนวัยพึ่งพิง (ผู้ไม่มีรายได้) ในครัวเรือน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า จำนวนวัยพึ่งพิง (ผู้ไม่มีรายได้) ในครัวเรือนที่แตกต่างกันมีทัศนคติการออมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงได้ทดสอบเป็นรายคู่ แสดงผลดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมจำแนกตามจำนวนวัยฟุ้งฟิง (ผู้ไม่มีรายได้) ในครัวเรือน

จำนวนวัยฟุ้งฟิง (ผู้ไม่มีรายได้) ในครัวเรือน	Mean	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
ไม่มี (1)	3.901	-	-0.191	-0.003	-0.187	-0.476	-0.585
1 คน (2)	4.092		-	0.187	0.003	-0.286	-0.394
2 คน (3)	3.905			-	-0.184	-0.473	-0.581
3 คน (4)	4.088				-	-0.289	-0.397
4 คน (5)	4.377					-	-0.108
5 คน (6)	4.486						-

จากตารางที่ 4.26 เมื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมจำแนกตามจำนวนวัยฟุ้งฟิง (ผู้ไม่มีรายได้) ในครัวเรือนเป็นรายคู่ กลับพบว่า ไม่มีคู่ที่แตกต่าง

ตารางที่ 4.27 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์
จำแนกตามรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้สถิติ F-test

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	18.029	5	3.606	15.432	0.000**
ภายในกลุ่ม	92.061	394	0.234		
รวม	110.090	399			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของทัศนคติการออม จำแนกตามรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า รายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีทัศนคติการออมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงได้ทดสอบเป็นรายคู่ แสดงผลดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมจำแนกตามรายได้รวมของ
ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน

รายได้รวมของครัวเรือน	Mean	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
ไม่เกิน 10,000 บาท (1)	3.683	-	0.013	-0.291	-0.494*	-0.591*	-0.330
10,001 - 20,000 บาท (2)	3.670		-	-0.304*	-0.507*	-0.605*	-0.343
20,001 - 30,000 บาท (3)	3.974			-	-0.202	-0.300*	-0.039
30,001 - 40,000 บาท (4)	4.177				-	-0.098	0.164
40,001 - 50,000 บาท (5)	4.275					-	0.262
50,001 บาทขึ้นไป (6)	4.013						-

จากตารางที่ 4.28 เมื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมจำแนกตามรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มรายได้รวมต่าง ๆ ที่มีผลต่อทัศนคติการออมที่แตกต่างกัน มีจำนวน 6 คู่ ได้แก่

กลุ่มรายได้รวม 40,001 - 50,000 บาท มีค่าเฉลี่ยที่มีผลต่อทัศนคติการออม มากกว่า กลุ่มรายได้รวม 20,001 - 30,000 บาท กลุ่มรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท กลุ่มรายได้ 10,001 - 20,000 บาท

กลุ่มรายได้รวม 30,001 - 40,000 บาท มีค่าเฉลี่ยที่มีผลต่อทัศนคติการออม มากกว่า กลุ่มรายได้รวมไม่เกิน 10,000 บาท กลุ่มรายได้ 10,001 - 20,000 บาท

กลุ่มรายได้รวม 20,001 - 30,000 บาท มีค่าเฉลี่ยที่มีผลต่อทัศนคติการออม มากกว่า กลุ่มรายได้รวม 10,001 - 20,000 บาท

ตารางที่ 4.29 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์
จำแนกตามค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้สถิติ F-test

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	7.654	5	1.531	5.888	0.000*
ภายในกลุ่ม	102.436	394	0.260		
รวม	110.090	399			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.29 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของทัศนคติการออมจำแนกตามค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีทัศนคติการออมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงได้ทดสอบเป็นรายคู่ แสดงผลดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมจำแนกตามค่าใช้จ่ายรวมของ
ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายรวมของ ครัวเรือน	Mean	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
ไม่เกิน 10,000 บาท (1)	3.847	-	-0.054	-0.278*	-0.355*	-0.296	-0.408
10,001 - 20,000 บาท (2)	3.901		-	-0.224*	-0.301*	-0.242	-0.354
20,001 - 30,000 บาท (3)	4.125			-	-0.076	-0.018	-0.130
30,001 - 40,000 บาท (4)	4.202				-	0.059	-0.054
40,001 - 50,000 บาท (5)	4.143					-	-0.112
50,001 บาทขึ้นไป (6)	4.255						-

จากตารางที่ 4.30 เมื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออม จำแนกตามค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มค่าใช้จ่ายรวมต่าง ๆ ที่มีผลต่อทัศนคติการออมแตกต่างกัน มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่

กลุ่มค่าใช้จ่ายรวม 30,001 - 40,000 บาท มีค่าเฉลี่ยที่มีผลต่อทัศนคติการออมมากกว่า กลุ่มค่าใช้จ่ายรวม 10,001 - 20,000 บาท กลุ่มค่าใช้จ่ายรวมไม่เกิน 10,000 บาท

กลุ่มค่าใช้จ่ายรวม 20,001 - 30,000 บาท มีค่าเฉลี่ยที่มีผลต่อทัศนคติการออมมากกว่า กลุ่มค่าใช้จ่ายรวม 10,001 - 20,000 บาท กลุ่มค่าใช้จ่ายไม่เกิน 10,000 บาท

ตารางที่ 4.31 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์
จำแนกตามทรัพย์สินของครัวเรือนรวม โดยใช้สถิติ F-test

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.611	5	0.122	0.440	0.821
ภายในกลุ่ม	109.479	394	0.278		
รวม	110.090	399			

จากตารางที่ 4.31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของทัศนคติการออม จำแนกตามจำนวนทรัพย์สินของครัวเรือนรวม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.821 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า ทรัพย์สินของครัวเรือนรวมที่แตกต่างกันมีทัศนคติการออมที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 4.32 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมกับลักษณะประชากรศาสตร์
จำแนกตามหนี้สินรวมของครัวเรือน โดยใช้สถิติ F-test

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3.581	5	0.766	2.650	0.023*
ภายในกลุ่ม	106.509	394	0.270		
รวม	110.090	399			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.32 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของทัศนคติการออม จำแนกตามจำนวนหนี้สินรวมของครัวเรือน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.023 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า หนี้สินรวมของครัวเรือนที่แตกต่างกันมีทัศนคติการออมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงได้ทดสอบเป็นรายคู่ แสดงผลดังตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.33 ผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออมจำแนกตามหนี้สินรวมของ
ครัวเรือน

หนี้สินของครัวเรือน	Mean	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
ไม่เกิน 10,000 บาท (1)	4.113	-	0.080	0.264*	0.164	0.144	0.058
10,001 - 50,000 บาท (2)	4.033		-	0.185	0.084	0.064	-0.022
50,001 - 100,000 บาท (3)	3.849			-	-0.100	-0.121	-0.206
100,001 - 500,000 บาท (4)	3.949				-	-0.021	-0.106
500,001 - 1,000,000 บาท (5)	3.970					-	-0.085
1,000,001 บาทขึ้นไป (6)	4.055						-

จากตารางที่ 4.33 เมื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติการออม จำแนกตามจำนวนหนี้สินรวมของครัวเรือนเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มค่าใช้จ่ายรวมต่าง ๆ ที่มีผลต่อทัศนคติการออมแตกต่างกัน มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มหนี้สินไม่เกิน 10,000 บาท มีค่าเฉลี่ยที่มีผลต่อทัศนคติการออมมากกว่า กลุ่มหนี้สิน 50,001 - 100,000 บาท

4.2.2 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการออมและรูปแบบการออม โดยใช้สถิติการทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson product moment Correlation Coefficient) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางที่ 4.34 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการออมและรูปแบบการออม

ปัจจัยการออม	รูปแบบการออม				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน	400	0.33**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	400	0.33**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน
ปัจจัยด้านทัศนคติการออม	400	0.34**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน
ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง	400	0.34**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน
รวมปัจจัยการออม	400	0.48**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.34 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยการออมโดยรวม ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านทัศนคติการออม ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงกับรูปแบบการออม มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยการออมมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.48 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 4.35 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและรูปแบบการออม

ปัจจัยการออม	รูปแบบการออม				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน	400	0.33**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.35 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนกับรูปแบบการออม มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.33 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.36 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและรูปแบบการออม

ปัจจัยการออม	รูปแบบการออม				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	400	0.33**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.36 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับรูปแบบการออม มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.33 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.37 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติการออมและรูปแบบการออม

ปัจจัยการออม	รูปแบบการออม				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
ปัจจัยด้านทัศนคติการออม	400	0.34**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.37 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านทัศนคติการออมกับรูปแบบการออม มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านทัศนคติการออมมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.34 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.38 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและรูปแบบการออม

ปัจจัยการออม	รูปแบบการออม				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง	400	0.34**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.38 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยการยอมรับความเสี่ยงกับรูปแบบการออม มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.34 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

4.2.3 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการออมและวัตถุประสงค์การออม โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson product moment Correlation Coefficient) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางที่ 4.39 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต	400	0.09	0.08	ต่ำ	เดียวกัน
เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน	400	0.11*	0.03	ต่ำ	เดียวกัน
เพื่อซื้อสินทรัพย์	400	-0.01	0.83	ต่ำ	ตรงกันข้าม
เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร	400	0.06	0.25	ต่ำ	เดียวกัน
เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	400	0.08	0.10	ต่ำ	เดียวกัน
เพื่อหาผลตอบแทน	400	0.07	0.14	ต่ำ	เดียวกัน
เพื่อเกษียณอายุ	400	0.04	0.38	ปานกลาง	เดียวกัน

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.39 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.03 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.11 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน เมื่อพิจารณาแต่ละวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.40 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต	400	0.09	0.08	ต่ำ	เดียวกัน

จากตารางที่ 4.40 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.08 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.41 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน	400	0.11*	0.03	ต่ำ	เดียวกัน

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.41 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.03 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.11 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.42 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อซื้อสินทรัพย์	400	-0.01	0.83	ต่ำ	ตรงกันข้าม

จากตารางที่ 4.42 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยการใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์ มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.83 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.43 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร	400	0.06	0.25	ต่ำ	เดียวกัน

จากตารางที่ 4.43 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.25 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.44 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	400	0.08	0.10	ต่ำ	เดียวกัน

จากตารางที่ 4.44 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.10 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.45 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทน

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อหาผลตอบแทน	400	0.07	0.14	ต่ำ	เดียวกัน

จากตารางที่ 4.45 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทน มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.14 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.46 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุ

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเกษียณอายุ	400	0.04	0.38	ปานกลาง	เดียวกัน

จากตารางที่ 4.46 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุ มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.38 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.47 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต	400	-0.06	0.21	ต่ำ	ตรงกันข้าม
เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน	400	0.06	0.23	ต่ำ	เดียวกัน
เพื่อซื้อสินทรัพย์	400	-0.14**	0.00	ต่ำ	ตรงกันข้าม
เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร	400	-0.07	0.18	ต่ำ	ตรงกันข้าม
เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	400	0.07	0.17	ต่ำ	เดียวกัน
เพื่อหาผลตอบแทน	400	-0.05	0.33	ต่ำ	ตรงกันข้าม
เพื่อเกษียณอายุ	400	-0.03	0.56	ต่ำ	ตรงกันข้าม

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.47 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.14 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม เมื่อพิจารณาแต่ละวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.48 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต	400	-0.06	0.21	ต่ำ	ตรงกันข้าม

จากตารางที่ 4.48 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.21 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.49 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน	400	0.06	0.23	ต่ำ	เดียวกัน

จากตารางที่ 4.49 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.23 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.50 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อซื้อสินทรัพย์	400	-0.14**	0.00	ต่ำ	ตรงกันข้าม

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.50 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์ มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.14 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ตารางที่ 4.51 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร	400	-0.07	0.18	ต่ำ	ตรงกันข้าม

จากตารางที่ 4.51 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.18 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.52 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	400	0.07	0.17	ต่ำ	เดียวกัน

จากตารางที่ 4.52 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.17 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.53 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทน

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อหาผลตอบแทน	400	-0.05	0.33	ต่ำ	ตรงกันข้าม

จากตารางที่ 4.53 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทน มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.33 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.54 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุ

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเกษียณอายุ	400	-0.03	0.56	ต่ำ	ตรงกันข้าม

จากตารางที่ 4.54 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุ มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.56 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.55 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านทัศนคติการออม				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต	400	-0.02	0.70	ต่ำ	ตรงกันข้าม
เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน	400	0.09	0.06	ต่ำ	เดียวกัน
เพื่อซื้อสินทรัพย์	400	-0.08	0.09	ต่ำ	ตรงกันข้าม
เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร	400	-0.04	0.38	ต่ำ	ตรงกันข้าม
เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	400	0.05	0.28	ต่ำ	เดียวกัน
เพื่อหาผลตอบแทน	400	0.03	0.56	ต่ำ	เดียวกัน
เพื่อเกษียณอายุ	400	0.04	0.48	ต่ำ	เดียวกัน

จากตารางที่ 4.55 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติการออมไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาแต่ละวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.56 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยทัศนคติการออม				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต	400	-0.02	0.70	ต่ำ	ตรงกันข้าม

จากตารางที่ 4.56 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.70 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยทัศนคติการออมไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.57 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉินของครัวเรือน

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยทัศนคติการออม				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน	400	0.09	0.06	ต่ำ	เดียวกัน

จากตารางที่ 4.57 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.06 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยทัศนคติการออมไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.58 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยทัศนคติการออม				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อซื้อสินทรัพย์	400	-0.08	0.09	ต่ำ	ตรงกันข้าม

จากตารางที่ 4.58 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์ มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.09 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยทัศนคติการออมไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.59 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยทัศนคติการออม				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร	400	-0.04	0.38	ต่ำ	ตรงกันข้าม

จากตารางที่ 4.59 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.38 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยทัศนคติการออมไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.60 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยทัศนคติการออม				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	400	0.05	0.28	ต่ำ	เดียวกัน

จากตารางที่ 4.60 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.28 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยทัศนคติการออมไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.61 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทน

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยทัศนคติการออม				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อหาผลตอบแทน	400	0.03	0.56	ต่ำ	เดียวกัน

จากตารางที่ 4.61 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทน มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.56 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยทัศนคติการออมไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.62 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุ

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยทัศนคติการออม				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเกษียณอายุ	400	0.04	0.48	ต่ำ	เดียวกัน

จากตารางที่ 4.62 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยทัศนคติการออมและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุ มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.48 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยทัศนคติการออมไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.63 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์การออม

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต	400	0.33**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน
เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน	400	0.13**	0.01	ต่ำ	เดียวกัน
เพื่อซื้อสินทรัพย์	400	0.41**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน
เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร	400	0.26**	0.00	ต่ำ	เดียวกัน
เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	400	0.31**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน
เพื่อหาผลตอบแทน	400	0.43**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน
เพื่อเกษียณอายุ	400	0.23**	0.00	ต่ำ	เดียวกัน

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.63 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่า ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออมทุกตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยพิจารณาแต่ละวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.64 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและ
วัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นแหล่งเงินทุน ในอนาคต	400	0.33**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.64 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.33 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.65 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและ
วัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อใช้จ่ายในยาม ฉุกเฉิน	400	0.13**	0.01	ต่ำ	เดียวกัน

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.65 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.01 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.13 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.66 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและ
วัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อซื้อสินทรัพย์	400	0.41**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.66 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์ มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.41 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.67 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและ
วัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร	400	0.26**	0.00	ต่ำ	เดียวกัน

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.67 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.26 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.68 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและ
วัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเป็นมรดกให้ ลูกหลาน	400	0.31**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.68 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.31 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.69 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและ
วัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทน

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อหาผลตอบแทน	400	0.43**	0.00	ปานกลาง	เดียวกัน

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.69 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทน มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.43 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.70 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและ
วัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุ

วัตถุประสงค์การออม	ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง				
	n	r	p	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
เพื่อเกษียณอายุ	400	0.23**	0.00	ต่ำ	เดียวกัน

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.70 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงและวัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุ มีค่า Probability (p) เท่ากับ 0.23 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเกษียณอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.23 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาทัศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ครัวเรือนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี มีสถานภาพสมรสการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า อาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ/ลูกจ้างของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวนวัยพึ่งพิงหรือผู้ไม่มีรายได้ในครัวเรือน 1 คน มีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 30,001 - 40,000 บาทมีค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท มีทรัพย์สินรวม 50,001 - 100,000 บาท และมีหนี้สินรวมไม่เกิน 10,000 บาท

5.1.2 ปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน เช่น เพศของหัวหน้าครัวเรือน อายุของหัวหน้าครัวเรือน ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน จำนวนวัยพึ่งพิง รายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน ค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน หนี้สินรวมของครัวเรือน มีผลต่อทัศนคติการออมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5.1.3 ปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน เช่น สถานภาพของหัวหน้าครัวเรือน อาชีพหลักของครัวเรือน ทรัพย์สินของครัวเรือนรวม มีผลต่อทัศนคติการออมที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5.1.4 ระดับความสำคัญของปัจจัยการออม พบว่า ด้านทัศนคติการออม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านอัตราผลตอบแทนด้านเศรษฐกิจและด้านการยอมรับความเสี่ยงตามลำดับ

5.1.5 ปัจจัยการออม ได้แก่ ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านทัศนคติ การออม ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

5.1.6 ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

5.1.7 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อซื้อสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

5.1.8 ปัจจัยด้านทัศนคติการออมไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เพื่อซื้อสินทรัพย์ เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน เพื่อหาผลตอบแทน และเพื่อเกษียณอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.1.9 ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เพื่อซื้อสินทรัพย์ เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตรเพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน เพื่อหาผลตอบแทน เพื่อเกษียณอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและปานกลาง และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 ด้านข้อมูลทั่วไปของลักษณะประชากรศาสตร์

5.2.1.1 เพศของหัวหน้าครัวเรือนที่แตกต่างกันและอายุของหัวหน้าครัวเรือนที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติการออมที่แตกต่างกัน โดยอาจจะเป็นผลมาจากเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมมีแนวคิดทัศนคติ รวมทั้งรูปแบบการใช้ชีวิตที่แตกต่างกัน ช่วงอายุที่แตกต่างกันความคิดและการวางแผนอนาคตจึงแตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ งานวิจัยของรดา อุดลย์วัฒนกุล (2549) ที่พบว่า เพศของหัวหน้าครัวเรือนและอายุของหัวหน้าครัวเรือนที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน ส่วนจำนวนวัยพึ่งพิง (ผู้ไม่มีรายได้) ในครัวเรือนที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติการออมที่แตกต่างกัน โดยอาจจะเป็นผลมาจากถ้าจำนวนวัยพึ่งพิงมีมากขึ้น ครัวเรือนต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากต้องแบ่งปันรายได้ให้แก่ผู้ที่ไม่มียาได้ในครัวเรือนทำให้มีรูปแบบการออมรวมถึงวัตถุประสงค์การออมที่เปลี่ยนไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รดา อุดลย์วัฒนกุล (2549) ที่พบว่า จำนวนสมาชิกในภาระพึ่งพิงต่างกันมีพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนที่แตกต่างกัน

5.2.1.2 สถานภาพของหัวหน้าครัวเรือนที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติการออมที่ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากสถานภาพของหัวหน้าครัวเรือนไม่ว่าจะเป็น โสด สมรส หย่าร้างก็ยังมีเป้าหมายการออมรูปแบบการออมและวัตถุประสงค์การออมที่คล้ายกันผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัย

ของ รดา อุดุลย์วัฒนกุล (2549) ที่พบว่า สถานภาพของหัวหน้าครัวเรือนที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการออมที่ไม่แตกต่างกัน

5.2.1.3 ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติการออมที่แตกต่างกัน เพราะระดับการศึกษาที่สูงขึ้นทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ได้มากขึ้น รวมถึงมุมมองทางความคิดและความเข้าใจที่กว้างขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทกา นันทวิสัย (2552) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมในเชิงบวกมี 3 ปัจจัย ได้แก่ รายได้รวม การออมทรัพย์กับสถาบันการเงินและการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

5.2.1.4 อาชีพหลักของครัวเรือนที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติการออมที่ไม่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าอาชีพหลักของครัวเรือนจะแตกต่างกัน แต่ครัวเรือนก็มีรูปแบบการออมและวัตถุประสงค์การออมที่คล้ายกันซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รดา อุดุลย์วัฒนกุล (2549) ที่พบว่าอาชีพที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน

5.2.1.5 รายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติการออมที่แตกต่างกัน โดยครัวเรือนที่มีรายได้สูงขึ้นก็จะเน้นการออมในลักษณะของการซื้อสินทรัพย์ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดการบริโภคแบบช่วงอายุชัย โมดิเกลียโน, บรัมเบอร์ก และอันโด (Ando, Albert and Franco Modigliani, 1963) โดยเชื่อว่าในช่วงชีวิตของผู้บริโภคแต่ละคนจะมีกระแสรายได้ที่ค่อนข้างต่ำในช่วงเริ่มต้นและช่วงปลาย เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงวัยกลางคน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รดา อุดุลย์วัฒนกุล (2549) ที่พบว่า ครัวเรือนที่มีรายได้ประจำของครัวเรือนต่างก็มีพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนที่แตกต่างกัน

5.2.1.6 ค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติการออมที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับทฤษฎีรายจ่ายในการบริโภค (รัตนา สายคณิตและคณะ, 2550) รายจ่ายในการบริโภค หรือเรียกสั้น ๆ ว่า การบริโภค หมายถึง รายจ่ายในรอบระยะเวลาหนึ่งเพื่อซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภค การที่ผู้บริโภคแต่ละคนจะใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการมากน้อยเท่าใดขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ระดับรายได้ อุปนิสัยในการใช้จ่าย การเลียนแบบการบริโภคของบุคคลอื่น สินทรัพย์ที่มีอยู่ อัตราดอกเบี้ย การให้สินเชื่อในการบริโภค ระดับราคาและการคาดคะเนระดับราคาในอนาคต

5.2.1.7 ทรัพย์สินของครัวเรือนรวมที่ต่างกัน มีผลต่อทัศนคติการออมที่ไม่แตกต่างกัน แม้ว่าครัวเรือนจะมีทรัพย์สินแตกต่างกันเช่น บ้าน รถยนต์ เครื่องประดับ เงินสดและสินทรัพย์ทางการเงิน ซึ่งทรัพย์สินที่กล่าวมานี้มาจากการออมของครัวเรือน ทั้งนี้ทรัพย์สินอาจจะไม่ได้เป็นตัวกำหนดทัศนคติการออม

5.2.1.8 หนี้สินรวมของครัวเรือนที่ต่างกัน มีผลต่อทัศนคติการออมที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของมณีรัตน์ ภิญโญภูษากฤษณะและคณะ (2551) ที่กล่าว ปัจจัยที่กำหนดการบริโภคและการออม คือ ด้านหนี้สินของผู้บริโภคในปัจจุบัน ถ้าผู้บริโภคมีหนี้สินที่เกิดจากการบริโภคในอดีตเป็นจำนวนมาก เช่น การผ่อนบ้าน ผ่อนรถ เป็นต้น ก็จะทำให้ค่าใช้จ่ายในการ

บริโภคนในปัจจุบันลดลง เพราะเขามีภาระที่จะต้องผ่อนชำระหนี้สิน แต่ในทางตรงกันข้ามหากผู้บริโภคยังไม่มีภาระหนี้เลย การใช้จ่ายในการบริโภคในปัจจุบันก็จะเพิ่มขึ้น

5.2.2 ด้านความสัมพันธ์ของปัจจัยการออม ได้แก่ ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านทัศนคติการออม ปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง กับทัศนคติการออม ได้แก่ รูปแบบการออมและวัตถุประสงค์การออม

จากผลการศึกษาพบว่า ครั้วเรือนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อปัจจัยการออม อยู่ในระดับที่มากและมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมในระดับปานกลางและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โดยปัจจัยด้านทัศนคติการออมและปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมสูงสุด ส่วนปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมน้อยกว่า แสดงให้เห็นว่าครั้วเรือนส่วนใหญ่มีการศึกษา หาข้อมูลหรือมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการออมที่ครั้วเรือนมีการออม รวมถึงการยอมรับความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากรูปแบบการออมที่ครั้วเรือนมีการออม มากกว่าผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับจากรูปแบบการออม

ครั้วเรือนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน อยู่ในระดับมากและมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าเมื่อปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนเพิ่มขึ้น วัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉินก็จะเพิ่มขึ้นแต่เพิ่มขึ้นในระดับที่ต่ำ

ครั้วเรือนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมากและมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออมเพื่อซื้อสินทรัพย์ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม แสดงให้เห็นว่าเมื่อปัจจัยด้านเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นก็จะทำให้วัตถุประสงค์การออมเพื่อซื้อสินทรัพย์ลดลง

ครั้วเรือนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านทัศนคติการออม อยู่ในระดับมากและไม่มี ความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม แสดงให้เห็นว่าเมื่อทัศนคติการออมเพิ่มสูงขึ้นก็ไม่ทำให้ วัตถุประสงค์การออมเพิ่มขึ้นหรือลดลง

ครั้วเรือนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง ในระดับปานกลาง มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม เพื่อหาผลตอบแทนเพื่อซื้อสินทรัพย์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคตเพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลานเพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร และเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉินตามลำดับ มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและปานกลาง และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน แสดงให้เห็นว่า ครั้วเรือนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการยอมรับความเสี่ยงที่จะเกิดจากเหตุการณ์ไม่คาดคิด เนื่องจากการออมในรูปแบบต่าง ๆ ย่อมมีความเสี่ยงเสมอเมื่อความเสี่ยงสูง ผลตอบแทนก็จะสูงขึ้น แต่ถ้าความเสี่ยงต่ำ ผลตอบแทนก็จะต่ำตามไปด้วย ครั้วเรือนจึงต้องทราบระดับความเสี่ยงที่ครั้วเรือนรับได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

5.3.1.1 ภาคครัวเรือนควรมีการศึกษาข้อมูล หรือหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การออมและรูปแบบการออมที่สนใจและเหมาะสมแก่ครัวเรือนเพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงทางการเงินแก่ครัวเรือน

5.3.1.2 ภาครัฐควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ภาคครัวเรือน เริ่มตั้งแต่การส่งเสริมการหารายได้เพิ่มเติมให้ครัวเรือน การจัดการรายได้ โดยเฉพาะอาชีพเกษตรกร ซึ่งรายได้อาจจะไม่แน่นอน เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น ๆ ควบคู่ไปกับการควบคุมค่าใช้จ่ายในครัวเรือนให้ลดลงหรือการใช้จ่ายอย่างประหยัดรวมไปถึงการจัดการกับหนี้สินที่มีอยู่

5.3.1.3 ภาครัฐควรมีแนวทางในการส่งเสริมการออมแก่ภาคครัวเรือนที่เหมาะสมวิธีการออมแหล่งการออม ประโยชน์ที่จะได้รับจากการออม รวมถึงข้อมูลข่าวสารด้านการออม เพื่อให้ประชาชนชนเล็งเห็นถึงความสำคัญของการออม โดยเริ่มตั้งแต่การปลูกฝังนิสัยรักการออมตั้งแต่เด็กและทุกเพศทุกวัย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้มีการออมเพิ่มขึ้นเนื่องจากเงินออมเป็นแหล่งเงินที่สำคัญของประเทศและมีความสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

5.3.1.4 ภาคเอกชน โดยเฉพาะธนาคารหรือสถาบันการเงินต่าง ๆ สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำเสนอรูปแบบการออม อัตราผลตอบแทน ที่เหมาะสมกับการยอมรับความเสี่ยงแก่ครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติการออมไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่อาจมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออมของครัวเรือน

5.3.2.2 การวิจัยในครั้งต่อไปควรเจาะลึกปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อทัศนคติการออมที่แตกต่างกัน เช่น รายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน ค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน หนี้สินรวมของครัวเรือน

เอกสารอ้างอิง

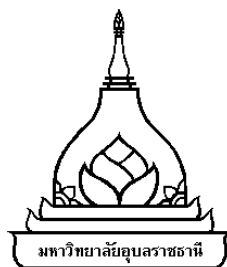
เอกสารอ้างอิง

- กฤตภาส เลิศสงคราม. **พฤติกรรมกรออมและปัจจัยที่มีผลต่อการกรออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์**. สารนิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2555.
- กฤติกา จตุรัสวัฒนากุล. **ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อกรออมของภาคเอกชนในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. **สถิติสำหรับงานวิจัย**. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร, 2553.
- จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.
- ฉัตยาพร เสมอใจ. **พฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2550
- ชูศรี วงศ์รัตน์. **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์, 2544
- เดือนรุ่ง ช่วยเรือง. **รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรออมของครัวเรือนในชุมชนเกาะเปาะเปาะ จังหวัดตรัง**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2555.
- ธัญชนก ปะวะละ. **การกรออมของครัวเรือนในภาคชนบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS**. นนทบุรี: เอส อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์, 2555.
- ธัญญา ธีระกนิษฐ์. **พฤติกรรมมนุษย์เพื่อการพัฒนาตน**. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2555
- นันทกา นันทวิสัย. **การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการกรออมของครัวเรือนในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร**. สารนิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2552.
- เนษพร นาคสีเหลือง. **ปัจจัยที่มีผลต่อการกรออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่**. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2557.
- ประพันธ์ เศวตนันท์. **เศรษฐศาสตร์มหภาค**. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- มณีรัตน์ ภิญโญษาฤกษ์ และคณะ. **หลักเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.
- รดา อุดลย์วัฒนกุล. **ปัจจัยกำหนดการกรออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมกรออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย**. สารนิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2549.
- ระบบสถิติทางการทะเบียน. **สถิติจำนวนประชากรและบ้าน ณ ฐานข้อมูลปัจจุบัน**. http://stat.dopa.go.th/stat/statnew/upstat_m.php. 30 พฤศจิกายน, 2558.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- รัชนิกร วงศ์จันทร์. **การบริหารการเงินส่วนบุคคล**. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553.
- รัตนา สายคณิต และชลลดา จามรกุล. **เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- วเรศ อุปปาดิก. **เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. **หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.
- วีไลลักษณ์ ไทยอุตส่าห์ และวลัยภรณ์ อัดตะนันท์. **การเร่งการออมในครัวเรือนของประเทศ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- ศิรินุช อินละคร. **การเงินส่วนบุคคล**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.
- ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน. **การบริหารจัดการเงินส่วนบุคคล**. <https://www.1213.or.th>. 25 มกราคม, 2559.
- ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน. **ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเงินและการลงทุน**. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **รายได้ประชาชาติของประเทศไทย พ.ศ. 2556 แบบปริมาณลูกโซ่**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี. **รายงานคุณภาพชีวิตคนจังหวัดอุบลราชธานี**. อุบลราชธานี: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี, 2558.
- สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา. **เศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชซิ่ง, 2550.
- สุขใจ น้ำผุด และอนุชานาฏ เจริญจิตรกรรม. **กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล และดลยา จาตุรงค์กุล. **พฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.
- อรนุช เชาวสุวรรณกิจ. **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของครัวเรือนไทย**. การศึกษาอิสระ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.
- หัสติน แก้ววิจิต. **พฤติกรรมมนุษย์เพื่อการพัฒนาตน**. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี, 2559.
- King, L. A. **The Science of Psychology**. 2nd ed. New York: McGraw Hill, 2011.
- Lefton, L. A., & Brannon, L. **Psychology**. New York: Pearson Education, 2008.
- Coon, D., & Mitterer, J. O. **Introduction to Psychology: Gateways to Mind and Behavior**. 13rd ed. New Tech Park: WADSWORTH CENGAGE Learning, 2013.

ภาคผนวก

แบบสอบถามชุดที่

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการศึกษาการค้นคว้าอิสระ ของนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ขอความร่วมมือจากท่านโปรดตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วนเพื่อเป็นประโยชน์ในทางวิชาการ และสำหรับข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามจะถูกเก็บเป็นความลับและข้อมูลที่ได้จะใช้ในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

ตอนที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศของหัวหน้าครัวเรือน

ชาย

หญิง

2. อายุของหัวหน้าครัวเรือน

ต่ำกว่า 20 ปี

20 - 29 ปี

30 - 39 ปี

40 - 49 ปี

50 - 59 ปี

60 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพของหัวหน้าครัวเรือน

โสด

สมรส

หย่าร้าง/หม้าย

4. ระดับการศึกษา

☐ ประถมศึกษาปีที่ 6	☐ มัธยมศึกษาปีที่ 3
☐ มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	☐ อนุปริญญา หรือ ปวส.
☐ ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

5. อาชีพหลักของครัวเรือน

☐ รัฐบาล/พนักงานราชการ/ลูกจ้างของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	
☐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว	☐ เกษตรกรรม
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

6. จำนวนวัยพึ่งพิง (ผู้ไม่มีรายได้) ในครัวเรือน คน

7. รายได้รวมของครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อเดือน

☐ ไม่เกิน 10,000 บาท	☐ 10,001 - 20,000 บาท
☐ 20,001 - 30,000 บาท	☐ 30,001 - 40,000 บาท
☐ 40,001 - 50,000 บาท	☐ 50,001 บาทขึ้นไป

8. ค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อเดือน

☐ ไม่เกิน 10,000 บาท	☐ 10,001 - 20,000 บาท
☐ 20,001 - 30,000 บาท	☐ 30,001 - 40,000 บาท
☐ 40,001 - 50,000 บาท	☐ 50,001 บาทขึ้นไป

9. ทรัพย์สินของครัวเรือนรวม (ไม่มีภาระหนี้สินติดอยู่)

☐ ไม่เกิน 50,000 บาท	☐ 50,001 - 100,000 บาท
☐ 100,001 - 500,000 บาท	☐ 500,001 - 1,000,000 บาท
☐ 1,000,001 - 5,000,000 บาท	☐ 5,000,001 บาทขึ้นไป

10. หนี้สินรวมของครัวเรือน

☐ ไม่เกิน 10,000 บาท	☐ 10,001 - 50,000 บาท
☐ 50,001 - 100,000 บาท	☐ 100,001 - 500,000 บาท
☐ 500,001 - 1,000,000 บาท	☐ 1,000,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัด

อุบลราชธานี

คำชี้แจง คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการออมของท่าน โดยระบุความสำคัญของแต่ละปัจจัยที่กำหนดให้ คือ 5 = มากที่สุด , 4 = มาก , 3 = ปานกลาง , 2 = น้อย , 1 = น้อยที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามกรุณาทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องว่าง

ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการออม	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านอัตราผลตอบแทน					
1.1 ระยะเวลาในการได้รับผลตอบแทนที่รวดเร็ว					
1.2 นโยบายการจ่ายผลตอบแทน เช่น เงินปันผล					
1.3 ผลประโยชน์ที่ได้รับจากอัตราดอกเบี้ยที่แน่นอน					
1.4 ผลตอบแทนที่ได้รับต้องมีมูลค่าที่มากกว่าภาวะราคาสินค้าและบริการที่เพิ่มสูงขึ้นหรือค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้น					
1.5 ผลตอบแทนที่ได้รับมีความหลากหลาย เช่น เงินปันผล กำไรจากส่วนต่างราคา ดอกเบี้ยรับ					
2. ด้านเศรษฐกิจ					
2.1 ภาวะราคาสินค้าและบริการสูงขึ้นเรื่อยๆทำให้มูลค่าที่แท้จริงของเงินออมที่มีอยู่ลดลงหรือซื้อสินค้าได้น้อยลง					
2.2 ผลกระทบด้านอัตราภาษีเงินได้ เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้					
2.3 การเปลี่ยนแปลงของจำนวนรายได้					
2.4 นโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล เช่น การส่งเสริมการออมผ่านกองทุนต่างๆ					
3. ด้านทัศนคติการออม					
3.1 ท่านได้มีการศึกษาหรือหาข้อมูลแนวเกี่ยวกับแนวทางในการออมที่ตัวเองสนใจ					
3.2 การออมเป็นการลดความเสี่ยงทางการเงินของท่าน					
3.3 อัตราผลตอบแทนเป็นเหตุผลหลักในการเลือกออม					

ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการออม	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
3.4 ท่านคิดว่าการออมเป็นการเพิ่มความมั่นคงและมั่นคงให้กับตัวท่านและครอบครัวได้					
3.5 ท่านคิดว่าการออมเป็นการวางแผนการเงินในอนาคต					
4. ด้านการยอมรับความเสี่ยง					
4.1 การออมในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงยอมได้ผลตอบแทนที่สูงในระยะยาว แต่มีความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดการขาดทุนสูง					
4.2 การออมโดยเน้นการรักษาเงินต้น เช่น การฝากเงิน มักจะให้ผลตอบแทนในระดับที่ต่ำกว่าภาวะราคาสินค้าและบริการที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งทำให้อำนาจในการซื้อลดลง					
4.3 ความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจของบริษัทหรือธนาคารที่ฝากเงินไว้					
4.4 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง คือ การที่ท่านไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์หรือหลักทรัพย์เป็นเงินสดได้เมื่อต้องการ					
4.5 ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึง เช่น การเมือง ภัยธรรมชาติ					

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจง คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของท่าน โดยระบุความสำคัญของแต่ละปัจจัยที่กำหนดให้ คือ 5 = มากที่สุด , 4 = มาก , 3 = ปานกลาง , 2 = น้อย , 1 = น้อยที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถาม กรุณาทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องว่าง

ทัศนคติการออม	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
1. รูปแบบการออม					
1.1 การออมเงินในรูปแบบสินทรัพย์					
1.1.1 ท่านคิดว่าการออมรูปแบบเงินสดจะมีสภาพคล่องสูงสุดและเห็นเป็นตัวเงินที่ชัดเจน					
1.1.2 ท่านคิดว่าการซื้อทองคำ / เพชร / เครื่องประดับสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วและเป็นการสะสมมูลค่า					
1.1.3 ท่านคิดว่าการซื้อที่ดินเกิดผลประโยชน์ที่คุ้มค่ากว่าในอนาคต					
1.1.4 ท่านคิดว่าการซื้อบ้านหรือที่อยู่อาศัยเป็นการสร้างครอบครัวอย่างหนึ่ง					
1.1.5 ท่านคิดว่าการซื้อยานพาหนะเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน					
1.2 การออมในรูปแบบสินทรัพย์ทางการเงิน					
1.2.1 ท่านคิดว่าการฝากเงิน ทั้งในธนาคาร สถาบันการเงินและสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นการออมเงินที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วและยังได้รับดอกเบี้ยจากการฝากเงิน					
1.2.2 ท่านคิดว่าการซื้อสลากออมสิน/สลาก ธ.ก.ส. เป็นการออมเงินที่ได้รับทั้งดอกเบี้ยและยังได้ลุ้นโชคจากการออกรางวัล					
1.2.3 ท่านคิดว่าการกองทุนการออมแห่งชาติ/กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ/กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ/กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นกองทุนที่ส่งเสริมให้เกิดการออมเงินในระยะยาว					
1.2.4 ท่านคิดว่าหุ้นกู้/หุ้นสามัญ/กองทุนรวมหุ้นระยะยาว ให้ผลตอบแทนสูง ซึ่งเป็นทางเลือกอย่างหนึ่งที่จะทำให้เกิดความมั่งคั่ง					
1.2.5 ท่านคิดว่าการทำประกันชีวิตเป็นการออมเงินอย่างหนึ่งสามารถสร้างความคุ้มครองหรือความมั่นคงแก่ผู้เอาประกันและสามารถนำเบี้ยประกันไปลดหย่อนภาษีได้ตามที่กฎหมายกำหนด					

ทัศนคติการออม	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
2. วัตถุประสงค์ในการออมเงิน					
2.1 เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต					
2.2 เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน					
2.3 เพื่อซื้อสินทรัพย์					
2.4 เพื่อเป็นทุนการศึกษาตัวเองและบุตร					
2.5 เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน					
2.6 เพื่อหาผลตอบแทน					
2.7 เพื่อเกษียณอายุ					

ขอขอบพระคุณที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างสูง

นางสาวพรรณพิมล ศรีทอง ผู้ทำการศึกษา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวพรรณพิมล ศรีทอง
ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2551 - 2554 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (การเงินและการธนาคาร)